

Digitalfoto for Begyndere

Morten Elm

OnLibri.dk

Digitalfoto for begyndere

Morten Elm

Digitalfoto for begyndere

© 2006 Morten Elm og OnLibri

Alle rettigheder forbeholdes.

Ingen del af denne bog må gengives, lagres i et søgesystem eller transmitteres i nogen form eller med nogen midler grafisk, elektronisk, mekanisk, fotografisk, indspillet på plade eller bånd, overført til databanker eller på anden måde, uden forlagets skriftlige tilladelse.

Enhver kopiering fra denne bog må kun ske efter reglerne i lov om ophavsret af 14. juni 1995 med senere ændringer.

Det er tilladt at citere med kildeangivelse i anmeldelser.

ISBN 87-7061-028-2

1. udgave

OnLibri.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	8
1. Kameraets opbygning	9
2. Hvorfor vælge et digitalkamera	11
2.1 Fordel: billedet kan ses med det samme	11
2.2 Fordel: skærmen kan bruges som søger	12
2.3 Fordel: et billede koster ikke noget	12
2.4 Fordel: færre teknisk dårlige billeder	13
2.5 Fordel: mulighed for efterbehandling af billederne	14
2.6 Ulempe: det kan virke mere kompliceret	14
3. Kameratyper	15
3.1 Kompaktkamera	15
3.2 Spejlreflekskamera	17
3.2.1 Objektivtyper	18
3.3 Mobiltelefonkamera	19
4. Tekniske begreber	21
4.1 Megapixels	21
4.2 Dpi	23
4.3 Filformater	23
4.2.1 JPEG	24
4.2.2 RAW	24

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

 EDBpriser.dk

 SPILpriser.dk

 HIFIpriser.dk

 DVDpriser.dk

4.2.3	TIFF	25
4.3	Billedsensor	25
4.4	ISO og digital støj	26
4.5	Farvetemperatur og hvidbalance	28
4.6	Blænde og lukker	29
4.7	Digital zoom	30
4.8	Optisk billedstabilisering	30
5.	Kameraets funktioner	31
5.1	Basisfunktioner	31
5.1.1	Sletning af billede	31
5.1.2	Visning af billede	32
5.1.3	Flash	32
5.1.4	Målemetode	33
5.1.5	Drevindstilling	34
5.1.6	Selvudløser	35
5.2	Optageprogrammer	35
5.2.1	Fuldautomatisk	35
5.2.2	Programmerbar automatik	35
5.2.3	Lukkertidsprioritet	35
5.2.4	Blændeprioritet	36
5.2.5	Manuelt	36
5.3	Motivprogrammer	37
5.3.1	Landskab	37
5.3.2	Makro	37
5.3.3	Portræt	38
5.3.4	Sport	38
5.3.5	Nattescene	39
5.3.6	Andre motivprogrammer	39

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
- ✱ fjernsupport
- ✱ telefonsupport
- ✱ reparation på værksted fra dag til dag

Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris

Telefon:

dag: 2812 0861 aften: 3255 0909

www.pc-panik.dk

6.	Udstyr	40
6.1	Hukommelseskort	40
6.2	Batteri	43
6.3	Flash	44
6.4	Stativ	46
6.5	Filtre	47
6.6	Fototaske	48
6.7	Undervandshus	48
7.	Køb af kamera og udstyr	50
7.1	Behov	50
7.1.1	Brugssituation	50
7.1.2	Specielle fotointeresser	50
7.2	Teknik og funktioner	51
7.3	Søgning af information	52
7.4	Indkøb	53
7.4.1	Forretning	53
7.4.2	Internettet	53
7.4.3	Brugt	54
8.	Overførsel til computeren	55
8.1	Overførsel ved hjælp af guide	56
9.	Opbevaring	60
9.1	Brænding af cd-rom	60
9.2	Organisering	63
9.2.1	Arkivprogrammer	64

Klik på annoncen

DANHOSTEL

COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?

DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

10. Billedbehandling	66
10.1 Billedbehandlingsprogrammer	66
10.2 Eksempler på billedbehandling	67
10.2.1 Røde øjne	67
10.2.2 Beskæring	67
10.2.3 Farvekorrektion	69
10.2.4 Uønskede elementer	69
10.2.5 Alt det andet	70
11. Digital fremvisning	71
11.1 TV	71
11.2 Digital fotoramme	72
11.3 Internettet	72
11.3.1 Egen hjemmeside	72
11.3.2 Gratis billedalbum	74
12. Fra pixels til papir	77
12.1 Fotoprint	77
12.1.1 Printer og papir	78
12.1.2 Udskrivning	80
12.2 Print fra fotohandleren	81
12.2.1 Hos fotohandleren	83
12.2.2 På internettet	83
13. Brug det i praksis	85

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

Indledning

Da de første digitale kameraer begyndte at komme frem i slutningen af 80'erne, oplevede fotograferingen den største revolution siden farvefotografiet. Nu behøvede man ikke at rode med kemikalier i et mørkekammer. I stedet kunne man se sine billeder på computeren med det samme, og mulighederne for billedbehandling var nærmest uendelige.

I starten lå priserne på et digitalt kamera langt uden for rækkevidde for den normale forbruger, og kvaliteten var absolut ikke imponerende. I dag er det digitale kamera blevet alle mands eje, men der er stadig en del teknik forbundet med det at tage digitale fotos. Dette får desværre mange til at give op og ikke komme meget videre end at pege på motivet og trykke på udløseren, hvilket er synd, for derved snyder man sig for mange af de nye muligheder, det digitale foto giver.

Denne bog henvender sig til absolut begyndere samt let øvede. I starten af bogen er der en kort introduktion til det digitale kamera og dets muligheder, hvorefter der vil blive gået dybere ned i de tekniske begreber og kameraets funktioner samt ekstraudstyr. Bogen slutter med de muligheder, der er, når billedet er taget: overførsel til computeren, billedbehandling, fremvisning samt papirprint.

Målet med denne bog er at afmystificere det at tage digitale fotos. Mit håb er, at du efter at have læst bogen vil tænke: ”nå, er det ikke andet”.

For glæden ved at fotograferes skal ikke overskygges af frustration ved teknikken bag.

1. Kameraets opbygning

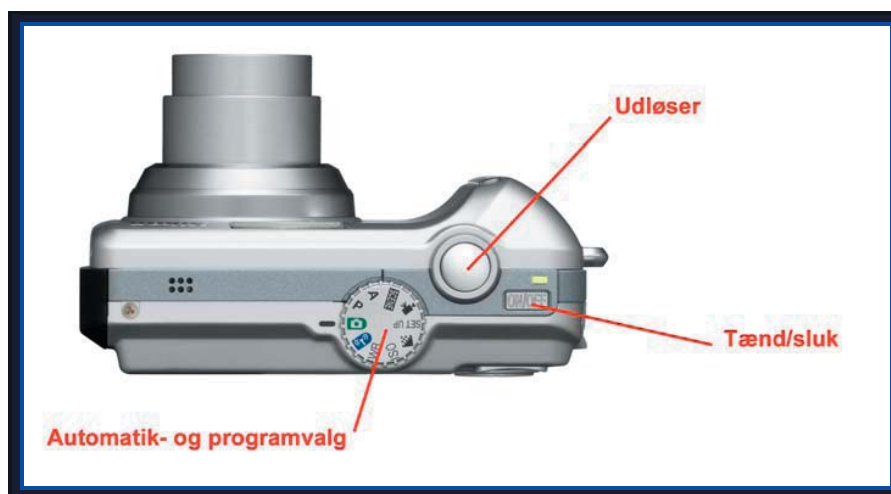
Et digitalkamera kan se ud på mange forskellige måder, men der er visse elementer, der går igen fra kamera til kamera. Billederne på denne og næste side viser de enkeltdele, der stort set altid er at finde på et digitalkamera. Eneste undtagelse er spejlreflekskameraer og mobiltelefonkameraer, hvor både funktion og udseende er noget anderledes. Disse specielle kameratyper vil blive gennemgået i kapitlet ”3. Kameratyper” på hhv. side 20 og 22. I kapitlet ”5. Kameraets funktioner” vil de enkelte dele af det digitale kamera blive gennemgået nærmere.

Et typisk digitalkamera set forfra

Et typisk digitalkamera set bagfra

Et typisk digitalkamera set oppefra

Så længe kameraet er slukket, sidder objektivet oftest inde i selve kameraet. Når kameraet tændes, skydes det frem, og samtidig tændes skærmen bagpå. Kameraet er derefter klar til at tage billeder.

Motivet kan ses på skærmen, og ved hjælp af ”zoom”-knappen er det muligt at bestemme hvor stor en del af motivet, man vil have med på billedet. Ved at bruge kameraets automatik- og programvalg kan man styre, hvor meget kontrol over kameraet man ønsker. Dette kan f.eks. være at fortælle kameraet, at motivet er et landskab, hvorefter kameraet tager de nødvendige hensyn.

Når man er tilfreds med indstillingerne, trykker man på udløserknappen, og billedet bliver taget. Hvis der ikke er lys nok og man har valgt automatisk flash, bliver flashen fyret af.

Efter at billedet er taget, kan man se resultatet på skærmen. Som regel vil billedet blive vist et par sekunder, men hvis det ikke er nok eller man ønsker at se det igen, kan man trykke på knappen til visning af billeder, der som regel er symboliseret med et ”afspilning”-ikon. Er man ikke tilfreds med resultatet, kan man slette billedet ved at trykke på knappen med ”skraldespand”-ikonet.

2. Hvorfor vælge et digitalkamera

Det er ikke bare god markedsføring, der har gjort digitalkameraet så populært. I forhold til det gammeldags filmkamera er der rigtig mange fordele ved at skifte til den digitale version.

2.1 Fordel: billedet kan ses med det samme

Hvis man tager billeder med et filmkamera, kan der gå lang tid før man ser resultatet. Det har måske sin charme spændt at vente på resultatet fra fotohandleren, men mon ikke alle har prøvet skuffelsen, når de har set det fantastiske motiv være ødelagt på grund af lukkede øjne eller uskarphed.

Klik på annoncen

Det problem har man ikke med et digitalkamera. Så snart billedet er taget, kan man se det på skærmen, således at man kan vurdere, om det er, som man ønsker. Hvis ikke, kan man bare slette det og tage et nyt. Det er endda muligt at zoome ind på detaljer for f.eks. at checke skarpheden.

Skærmen på et digitalkamera

2.2 Fordel: skærmen kan bruges som søger

Det er ikke altid lige nemt at se motivet i den lille søger, der sidder på et filmkamera. Specielt ikke hvis man bruger briller. Dette problem er løst på digitalkameraet, hvor motivet i stedet vises på den væsentligt større skærm bagpå kameraet. På nogle kameraer er det endda muligt at dreje skærmen i andre vinkler, så man kan tage motiver, der ellers ikke var mulige; f.eks. hen over hovederne på publikum til en koncert.

Eneste undtagelse er det digitale spejlreflekskamera, hvor man af tekniske årsager stadig må nøjes med den traditionelle søger.

2.3 Fordel: et billede koster ikke noget

Film til filmkameraer er dyre. Det samme er fremkaldelsen. Begge dele gør, at man tænker sig om en ekstra gang, inden man trykker på udløseren.

Med et digitalkamera er der en engangsinvestering i en ”digital film” i form af et hukommelseskort, men når den er foretaget, er det (hvis man ser bort fra strømmen) helt gratis at tage billeder. Det er derfor omkostningsfrit at eksperimentere og fotografere det samme motiv fra f.eks. forskellige vinkler eller afstande. Efterfølgende kan det bedste vælges ud og resten slettes. Disse eksperimenter vil på sigt gøre én til en bedre fotograf.

Hukommelseskortet – "Den Digital Film"

2.4 Fordel: færre teknisk dårlige billeder

Der er ikke noget så ærgerligt, som at tage et billede af et godt motiv i lige den rigtige situation, for efterfølgende (måske måneder efter) at opdage, at det er blevet for lyst eller for mørkt.

Dette kan være et stort problem på billeder taget med et filmkamera, da de ikke kan tåle store belysningsudsving. Specielt ikke hvis man tager dias.

Et digitalkamera er ikke nær så følsomt. Her kan selv meget lyse eller mørke billeder redes.

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

EDBpriser.dk

SPILpriser.dk

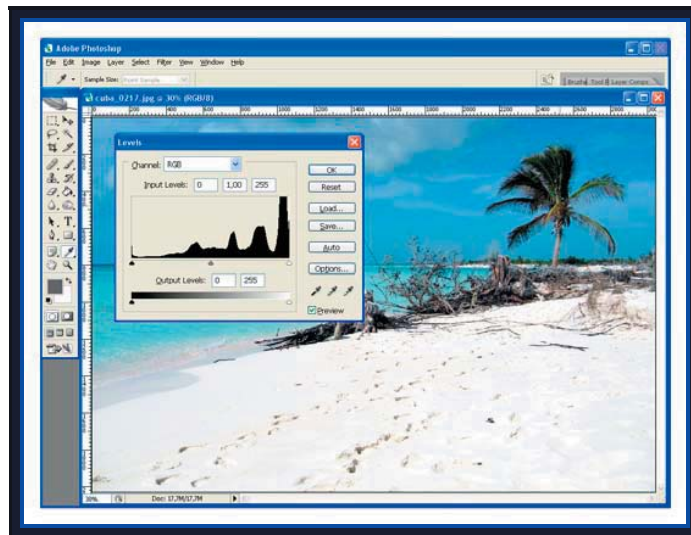

HIFIpriser.dk

DVDpriser.dk

2.5 Fordel: mulighed for efterbehandling af billederne

Hvis man ønsker at efterbehandle et billede taget med et filmkamera, kræver det, at man har sit eget mørkekammer. Og så er mulighederne alligevel begrænsede.

Med et digitalkamera er mulighederne uendelige. Det eneste man har brug for, er en computer samt et program til billedbehandling, og så er man klar til at beskære, fjerne røde øjne og rette op på farver.

Billedbehandling af digitalt foto

Billedbehandling vil blive gennemgået nærmere på side 69.

2.6 Ulempe: det kan virke mere kompliceret

Første gang, man får et digitalkamera i hånden, kan det virke noget uoverskueligt. Det eneste man skulle koncentrere sig om med det gammeldags filmkamera var at få sat filmen rigtig i og så ellers skyde løs. Med et digitalkamera er der pludselig en masse nye begreber og ord, man skal forholde sig til.

Der er dog ikke så mange ting, man behøver at vide for at kunne tage digitale fotos. Det er først hvis man ønsker at tage sin fotografering lidt længere, at det er nødvendigt at sætte sig ind i de mere tekniske ting.

3. Kameratyper

Hvis man ser bortset fra digitalkameraer i den mere specielle afdeling som f.eks. indbygget i ure eller håndholdte computere, kan de generelt inddeles i tre forskellige typer: kompaktkameraer, spejlreflekskameraer og mobiltelefonkameraer.

3.1 Kompaktkamera

Kompaktkameraer er den mest udbredte kameratype og fås i versioner fra det meget simple til det meget avancerede.

De fleste kameraer i denne klasse har indbygget zoom, således at man selv kan bestemme hvor stor en del af motivet, man vil have med. Mange af dem giver ligeledes mulighed for at optage video, og selvom kvaliteten ikke er i nærheden af den, man får med et rigtigt videokamera, er den god nok til at optage sjove filmstumper.

Selvom kompaktkameraerne ofte er ret små, skal man ikke lade sig narre. Det er muligt at tage rigtig gode billeder, og da det samtidig er forholdsvis nemt at betjene, er det et godt begynderkamera.

Canon IXUS 800 IS

Sony Cyber-shot S600

Kompaktkameraet fås i mange størrelser, fra dem der kan være i en skjortelomme, til dem der kræver en fototaske.

Størrelsen på de allermindste modeller giver mulighed for at medbringe dem overalt. Derved går man aldrig glip af et billede, når det gode motiv viser sig. De små dimensioner giver dog også visse ulemper. Det er ikke muligt at tage billeder i alt for mørke omgivelser, da objektivet er lille og der derved ikke kommer så meget lys ind. Samtidig kan betjeningen være ret besværlig, da der ikke er plads til mange, store knapper på det lille kamera.

Hvis man ikke vil lade sig nøjes med mindre end den bedste kvalitet, skal man fravælge de mindste modeller. Kameraer i den størrelse er først og fremmest beregnet til snapshots og feriefotos, hvilket de til gengæld også er gode til. Når det er sagt, så går udviklingen lynhurtigt, og producenterne bliver efterhånden bedre og bedre til at klemme højteknologi ned i de små kamerahuse.

*Nikon Coolpix P2**Panasonic DMC-FZ7EGM-S*

Bevæger man sig lidt op i størrelse til mellemklassen, stiger kvaliteten og antallet af funktioner. Ofte er der mulighed for at zoome tættere på motivet og foretage flere manuelle valg. Samtidig er objektiverne større, hvilket igen giver bedre billeder. De bedste kameraer i denne gruppe nærmer sig en semiprofessionel kvalitet (og pris), som man ellers kun finder hos de digitale spejlreflekskameraer.

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
 - ✱ fjernsupport
 - ✱ telefonsupport
 - ✱ reparation på værksted fra dag til dag
- Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris**

Telefon:

dag: 2812 0861 aften: 3255 0909

www.pc-panik.dk

Klik på annoncen

3.2 Spejlreflekskamera

For få år siden var digitale spejlreflekskameraer (også kaldet SLR-kameraer) forbeholdt professionelle fotografer, da prisen lå på den forkerte side af 100.000 kroner. Dette ændrede Canon på, da de i 2003 introducerede deres EOS 300D til en pris på under 10.000 kroner. Kort efter fulgte andre store kameraproducenter, og pludselig var det muligt for en amatør at få fingre i et noget nær professionelt kamera til en pris, der var til at betale.

Selv om kompaktkameraerne giver gode billeder, er spejlreflekskameraet for dem, som ønsker det bedste. Ulempen er noget større dimensioner og vægt, men til gengæld får man også højere kvalitet i sine billeder.

En vigtig årsag til den højere kvalitet er billedsensoren, der registrerer billedet (billedsensoren bliver forklaret nærmere på side 28). I et spejlreflekskamera er billedsensoren større end i kompaktkameraerne, hvilket giver mere lysfølsomhed, flere billeddetaljer, flere farvenuancer og mindre digital støj (endnu et begreb, der bliver forklaret i kapitler ” 4.4 ISO og digital støj” på side 29). Kort sagt bedre billeder.

Canon 400D

Nikon D80

At spejlreflekskameraet henvender sig til professionelle og krævende amatører kan ses på mulighederne for manuelle indstillinger. Det er stadig muligt at køre på automatik, når man kun vil koncentrere sig om motivet. Men man har også mulighed for at pille ved detaljer i forbindelse med optagelsen, som ikke engang de dyreste kompaktkameraer giver.

Spejlreflekskameraets skærm bruges kun til at se de allerede optagede billeder. På grund af kameraets opbygning, er det ikke muligt at se motivet på skærmen. I stedet skal man kigge på motivet gennem søgeren som med et filmkamera. Om man opfatter det som en ulempe, er nok en smagssag.

Den væsentligste forskel mellem et kompaktkamera og et spejlreflekskamera er dog, at objektivet er udskifteligt, hvilket giver en stor frihed ved fotograferingen. Objektivet er en væsentlig del af kameraet, da det er det, der ”tegner” billedet. Derved har man også mulighed for at vælge, hvor meget man vil ofre i forhold til kvaliteten af det endelige billede. Man kan starte med nogle få, billige objektiver og så løbende udvide med en større samling.

Prisen for et objektiv svinger fra under 1000 kroner til væsentligt mere end selve kameraets pris. Som regel følges pris og kvalitet.

Objektivet skal være af samme mærke som kameraet (f.eks. Canon eller Nikon), hvilket gør, at man ikke umiddelbart kan skifte til et nyt kameramærke. Er man ejer af et spejlreflekskamera til film, er det som regel muligt at bruge de gamle objektiver, så længe man holder sig til et digitalt spejlreflekskamera af samme mærke. Endelig kan man købe "uoriginale" objektiver fra f.eks. Sigma og Tamron, der er udmærket kvalitet og væsentlig billigere. Også her gælder reglen om, at modellen skal være tilpasset kameramærket.

3.2.1 Objektivtyper

Objektiver kan inddeles i tre typer: vidvinkel, normal og tele. Om det er det ene eller det andet, kan ses på det tal, der betegnes brændevidden. Er tallet lavt (f.eks. 20mm), er det et vidvinkelobjektiv, der kan få meget med på billedet. Er det højt (f.eks. 400mm), er det et teleobjektiv, hvor man kan komme tæt på motiver, der er langt væk. Et normalobjektiv giver et billede, der stort set svarer til den størrelse, tingene har i virkeligheden.

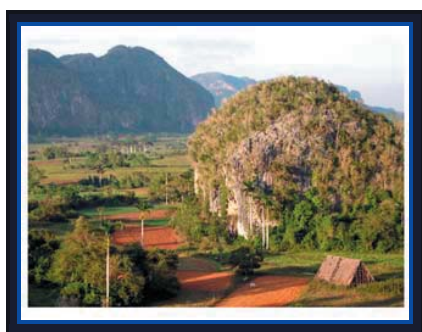

Nikon 14mm vidvinkelobjektiv

Canon 400mm teleobjektiv

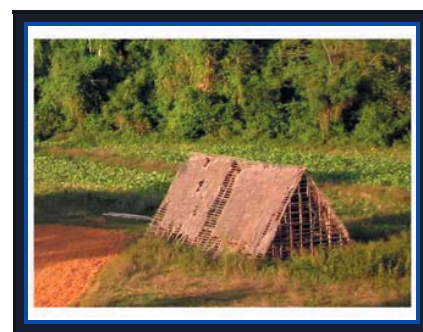
Et zoomobjektiv kombinerer flere brændevidder (f.eks. 28-135mm.), hvilket giver en større frihed til at vælge, hvor meget af motivet, der skal med på billedet.

Vidvinkelobjektiv

Normalobjektiv

Teleobjektiv

I forbindelse med et filmkamera er det ret simpelt at vurdere ud fra brændevidden, om et objektiv er vidvinkel, normal eller tele. Er værdien på omkring 45-50mm, er der tale om et normalobjektiv, under et vidvinkelobjektiv og over et teleobjektiv.

Med et digitalt spejlreflekskamera forholder det sig lidt anderledes. Her er billedsensorens areal ofte mindre end en normal film, hvilket i praksis forlænger brændevidden, således at et teleobjektiv på 300mm f.eks. kan blive til et 450mm objektiv. Forlængelsen varierer fra kameramærke til kameramærke, men den er ofte på 1,5 til 1,6 gange.

Forlængelse kan være god i forbindelse med nogle motiver. Teleobjektiver med stor brændevide er dyre, så her får man noget forærende ved at kunne gange objektivets brændevide med 1,5-1,6. Omvendt er det et problem, hvis man bruger vidvinkelobjektiv meget, da man har brug for lavere brændevide, og derved også et dyrere objektiv, for at få samme effekt som med et filmkamera.

De nyeste spejlreflekskameraer er ved at komme med billedsensorer med samme areal som filmens, så denne omregning vil efterhånden blive overflødig. Da den større billedsensor som tidligere nævnt giver bedre billeder, er det helt klart at foretrække.

3.3 Mobiltelefonkamera

Da de første mobiltelefoner med indbygget kamera kom frem, var de fra et fotografisk synspunkt stort set intet værd. Selv engangskameraer tog bedre billeder.

Klik på annoncen

DANHOSTEL
COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?
DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

Dette har ændret sig drastisk de sidste par år. Kvaliteten er steget betragteligt, og mobiltelefoner med indbygget kamera kan efterhånden erstatte det almindelige digitalkamera, hvis man ikke er alt for krævende med hensyn til kvaliteten.

Nokia N93

Sony Ericsson Z610i

Man skal dog være opmærksom på, at mobiltelefonkameraerne lider under de samme problemer som de allermindste kompaktkameraer, da det er om muligt endnu sværere at proppe så meget teknik ind i et stykke elektronik, der helst skal kunne være i lommen, samtidig med at det også skal kunne en masse andre ting.

Som regel koster en mobiltelefon ikke mere end et kompaktkamera, til trods for at den foruden kamera ofte også indeholder et hav af andre funktioner. Dette må nødvendigvis gå ud over kvaliteten.

Til gengæld har de fleste næsten altid mobiltelefonen på sig, og derved får man ikke glip af et godt billede.

4. Tekniske begreber

Der er en masse tekniske ord og begrebet forbundet med den digitale kameraverden. Det er ikke dem alle, der er nødvendige at kende for at kunne tage billeder. Men der er mange ting, der faktisk er rare at have kendskab til. Og så er det i øvrigt ikke så kompliceret, hvis man bruger lidt tid på det.

4.1 Megapixels

Ordet ”megapixels” er noget af det første, man støder på, hvis man skal ud at købe kamera. Mange kameraer bliver solgt på, at de har ”så og så mange” megapixels. Man kan godt få det indtryk, at jo flere megapixels, jo bedre. Men det er kun delvist rigtigt.

Alle billeder er opbygget af prikker. I avisen er prikkerne små blækletter, og på almindelige film er det mikroskopiske sølvpartikler. På samme måde er et digitalt billede opbygget af prikker kaldet pixels. Og da et billede som regel består af flere millioner pixels, er ordet megapixels opstået. En million pixels er lig med en megapixel.

Hvis et billede er opbygget af få pixels, fremstår den enkelte pixel tydeligt, mens hvis der er mange, forsvinder de i mængden, hvilket får billedet til at se skarpere ud.

Foto med få pixels

Foto med mange pixels

Jo flere pixels, der er i et billede, jo flere detaljer er der også. Og jo flere detaljer der er, jo større papirbilleder kan man lave. Så det gælder om at få så mange megapixels som muligt. Eller hvad?

Det kommer helt an på, hvad man skal bruge billedet til. Hvis det bare skal vises på en skærm, er det ikke nødvendigt med så mange pixels, som hvis det skal forstørres op i plakatstørrelse. Der er dog et andet begreb, der også skal tages hensyn til: ”dpi”. Dette begreb bliver gennemgået i næste afsnit.

Pixels fylder på hukommelseskortet. Og jo flere der er, jo mere fylder de, hvilket igen giver plads til færre billeder på et kort. Hvis der er plads til 300 billeder på et kort brugt i et tre megapixels-kamera, er der kun plads til 100 i et ni megapixels-kamera. Det er også en overvejelse, der skal gøres ved valg af antallet af megapixels.

Det er også værd at bemærke, at jo flere pixels der er til rådighed, jo mere kan man beskære billedet uden at det går ud over skarphe den. Med tilpas mange pixels vil en beskæring (der i praksis jo bare er en forstørrelse af en del af billedet) stadig fremstå skarpt.

Beskæring af foto med et tilpas antal pixels

Beskæring af foto med for få pixels

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

4.2 Dpi

Dpi er en forkortelse for ”Dots Per Inch”. På dansk prikker pr. tomme. I forbindelse med digitale billeder er prikker, som nævnt i forrige afsnit, det samme som pixels. Så her kan dpi også oversættes med pixels pr. tomme.

Tallet siger altså noget om, hvor tæt de enkelte pixels er placeret. Dette kaldes også detaljeopløsningen eller printopløsningen. Jo tættere de enkelte pixels er placeret, jo flere detaljer kan man se.

En computerskærm er ikke særlig detaljeret. Her ligger opløsningen på 72 dpi (med visse skærme dog 96 dpi). Omvendt forholder det sig med en fotografi, hvor opløsningen skal op på 200 dpi, og meget gerne 300 dpi, for at give et godt billede.

Der er en sammenhæng mellem megapixels og dpi. Et billede indeholder et vist antal pixels, der kan ligge mere eller mindre tæt. Hvis det skal vises på en computerskærm, ligger de enkelte pixels ikke så tæt. Skal det i stedet printes ud, presses de enkelte pixels sammen, og billedet bliver derved mindre.

Sammenhængen mellem antallet af pixels og den størst mulige forstørrelse fremgår af nedenstående skema (afrundet til hele antal centimeter).

	200 dpi	300 dpi
2 megapixels	20 x 15 cm	13 x 10 cm
3 megapixels	26 x 20 cm	17 x 13 cm
4 megapixels	29 x 22 cm	19 x 14 cm
5 megapixels	33 x 25 cm	22 x 16 cm
6 megapixels	36 x 27 cm	24 x 18 cm
7 megapixels	39 x 29 cm	26 x 19 cm
8 megapixels	41 x 31 cm	28 x 21 cm
9 megapixels	44 x 33 cm	30 x 22 cm
10 megapixels	49 x 33 cm	33 x 22 cm

Som det fremgår af skemaet, er det ikke noget problem at printe fotos i normal størrelse (15x10 cm) i den bedste kvalitet med et tre megapixel-kamera. Vil man derimod printe i A3 (42,0x29,7 cm) i bedste kvalitet, kræver det faktisk 17,4 millioner pixels, noget de færreste kameraer har. Heldigvis er det jo sådan, at jo større fotoet er, jo større afstand betragter man det fra. Derved kan færre dpi accepteres, og man kan sagtens nøjes med 200 dpi, der kan klares med godt otte megapixel.

4.3 Filformater

Når et billede er blevet taget med et digitalkamera, bliver det gemt som en fil. Mange kameraer kan gemme billederne i flere forskellige filformater, og med programmer til billedbehandling, er der endnu flere muligheder. Et filformat er en fælles standard for, hvordan billeddata gemmes, således at forskellige programmer kan åbne dem uden problemer. Hvert filformat har styrker og svagheder.

Det vil være for omfattende at komme ind på alle de mulige filformater, så kun de mest relevante vil blive gennemgået her.

4.2.1 JPEG

Stort set alle kameraer kan gemme i JPEG-formatet. Fordelen ved dette format er, at billederne bliver komprimeret og derved ikke fylder så meget. I praksis betyder det, at man kan tage mange billeder, før kortet bliver fyldt op. Så længe fotoet ikke komprimeres for meget, et det glimrende til almindelige papirfotos, og selv med en relativ stor komprimering, kan det fint bruges til skærmbrug.

4.2.2 RAW

Alle kameraer optager i princippet RAW-formatet, hvilket bare er en benævnelse for de "rå" pixels. Efterfølgende bliver de rå pixels behandlet i kameraets billedcomputer og gemt som en billedfil i f.eks. JPEG-formatet.

De lidt dyrere digitalkameraer giver muligheder for at gemme billederne direkte uden at billedcomputeren behandler dem først. Derved opnås helt uberørte data, og RAW-formatet kaldes da også det digitale negativ.

Fordelen er, at det maksimale antal billeddata gemmes, da billedet ikke udsættes for nogen form for komprimering. Derved er der også væsentlig større muligheder for efterbehandling af billederne. Mange af de indstillinger, man foretager på kameraet, kan rent faktisk gøres om, efter at billedet er taget.

Klik på annoncen

Ulempen er, at data stadig ligger rå i filen og endnu ikke er omdannet til et billede, der kan vises på en computerskærm. Til det skal der bruges et computerprogram. Samtidig bruger hvert kameramærke deres eget RAW-format, således at man skal være sikker på, at det valgte computerprogram kan håndtere ens kameras format. Endelig fylder et billede i RAW-format på grund af den manglende komprimering også væsentligt mere end et billede i JPEG-formatet.

Hvis man kun accepterer den bedste fotokvalitet, er der ingen vej uden om RAW-formatet. Alle andre kan sagtens klare sig med JPEG.

4.2.3 TIFF

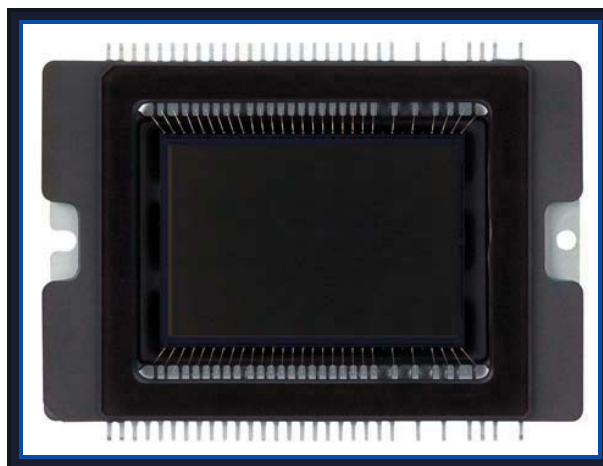
TIFF-formatet er en blanding af JPEG og RAW. TIFF er på samme måde som RAW-formatet ukomprimeret, og der er derfor ikke tab af billeddata. Samtidig har det været igennem kameraets billedcomputer, og det er derfor muligt at se med det samme.

Ulempen er, at billeder i TIFF-formatet fylder utrolig meget, og der er derfor ikke plads til ret mange af dem på et hukommelseskort. Så hvis man kan leve med en smule ringere billede (hvor det oftest ikke er muligt at se forskel i praksis), er JPEG med en lav komprimering et bedre valg.

4.3 Billedsensor

I et filmkamera reagerede filmen kemisk på lyset, og når filmen blev fremkaldt, blev det fikseret i overfladen af filmen.

I et digitalkamera foregår det på en helt anden måde. Her er billedsensoren (sammen med hukommelseskortet) den ”digital film”. Sensoren er lysfølsom og opsamler lysets energi i elektronisk form.

Billedsensor fra Canon

På sensoren sidder der millioner af ”følere”, svarende antallet af kameraets megapixels, der hver især registrer en bestemt lysmængde. Disse lysinformationer bliver bearbejdet i kameraets billedcomputer til et digitalt billede, der efterfølgende bliver gemt på hukommelseskortet.

4.4 ISO og digital støj

ISO er et begreb, der er ført med fra filmkameraet til den digitale verden. I forbindelse med film fortæller ISO-værdien, hvor ”hurtig” filmen er. En ”hurtig” film på ISO 800 kræver væsentlig mindre lys end en ”langsom” film på ISO 50. Faktisk er det sådan, at når ISO’en fordobles (fra f.eks. 100 til 200), så halveres den nødvendige mængde lys. Og jo mindre lys, der er nødvendigt, jo hurtigere kan billedet tages, hvilket igen mindsker risikoen for, at det bliver rystet. Ulempen er, at jo hurtigere filmen er, jo mere grovkornet er den, hvilket giver mindre skarpe billeder, specielt ved store forstørrelser.

Med et digitalkamera gælder samme regler. Ved høj ISO kan billedet tages hurtigere end ved lav ISO, hvilket giver mulighed for at tage billeder ved dårlig belysning. En væsentlig forskel er dog, at med et filmkamera skal man beslutte den ønskede ISO ved køb af filmen, og man kan derved ikke variere mellem høj kvalitet og mulighed for at tage billeder ved dårlig belysning. Denne begrænsning er der ikke med et digitalkamera. Her kan man vælge ISO’en for hvert enkelt billede.

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

EDBpriser.dk SPILpriser.dk HIFIpriser.dk DVDpriser.dk

Billeder taget ved høj ISO med et digitalkamera bliver ikke grovkornede på samme måde som med et filmkamera. I stedet optræder der digital støj (også kaldet farvestøj). Støjen opstår i billedsensoren, hvor chippen også danner små elektriske ladninger selv. Disse ladninger ”forurener” billedet i form af misfarvede pixels.

Tilsvarende bliver den digitale støj også mere fremtrædende ved længere tids belysning. Derfor vil et billede taget over flere sekunder have stor risiko for megen digital støj. Heldigvis har mange kameraer indbygget støjfilter, der kan reducere støjen betragteligt, således at faktisk er muligt at tage gode nattebilleder alligevel.

Uden digital støj

Med digital støj

Jo højere lysfølsomhed, jo større risiko er der for digital støj. Derfor er en stor billedsensor en fordel, da den i forvejen har større lysfølsomhed end en lille på grund af det større areal. Som nævnt tidligere, følges kameraets størrelse og billedsensorens størrelse som regel ad. Endnu en grund til at et større kamera ofte teknisk set giver bedre billeder end et lille.

Afhængig af kameraets størrelse er en ISO-værdi på 100 eller 200 at foretrække. Med et godt spejlreflekskamera er det dog muligt at fotografere med væsentlig højere lysfølsomhed. Her kan man tage billeder med ISO 800 eller endda ISO 1600 uden digital støj af betydning. Den bedste måde at finde ud af, hvor ens kameras grænse ligger, er ved at prøve sig frem.

4.5 Farvetemperatur og hvidbalance

Lys er ikke bare lys. Lys har styrke og farve.

Styrken har billedsensoren ikke de store problemer med. Som regel bliver et billede nogenlunde belyst. Det er straks noget mere besværligt med lysets farve.

Normalt betragter vi lys som hvidt, men i virkeligheden er det hvide lys en blanding af andre farver. Denne blanding afhænger af tiden på døgnet og lyskilden. Der er f.eks. stort forskel på, om lyset kommer fra solen, et stearinlys eller et lysstofrør. Heldigvis er vores hjerne indrettet så den automatisk kompenserer for det varierende lys. Derfor ser tingene ud til at have samme farve uafhængigt af, om det er belyst af dagslys eller en pære. Anderledes forholder det sig med kameraet, der opfanger lyset, som det faktisk er.

Videnskabeligt set snakker man om lysets farvetemperatur, der måles i Kelvin. Et stearinlys er ca. 1500 Kelvin, mens lyset fra en blå himmel er på mere end 8000 Kelvin. Midterpunktet, hvor lyset er neutralt, er 5500 Kelvin svarende til almindeligt dagslys. Hvis kameraet ikke beregner den rigtige farvetemperatur, vil billedet få en generel toning som f.eks. orange eller blå, også kaldet farvestik.

Korrekt farvetemperatur

Forkert farvetemperatur – blå farvestik

Det er her kameraets hvidbalance kommer ind i billedet. Rent teknisk findes de områder, der er hvide eller grå, da de er farveneutrale. Derefter kan resten af farverne rettes ind.

Heldigvis er det ikke noget man som almindelig amatør fotograf behøver at beskæftige sig voldsomt meget med. Ofte vil kameraets indbyggede automatik klare det helt fint, men hvis man ved, at motivet er belyst med en speciel lyskilde som f.eks. glødepære eller lysstofrør, er det ofte muligt at angive dette.

Hvis hvidbalancen er blevet målt forkert, er der to muligheder i forhold til det gammeldags filmkamera. Er den er helt gal, vil det tydeligt fremgå, når billedet efterfølgende vises på skærmen, og billedet kan derfor tages om med nye, manuelle indstillinger. Er det mindre udtalt, kan det efterfølgende rettes i et billedbehandlingsprogram.

4.6 Blænde og lukker

Når et billede tages, belyses det gennem objektivet. Afhængigt af motivet kan der være meget eller lidt lys til stede. Der er f.eks. stor forskel på en sommerdag på stranden og en efterårsdag indenfor.

Det menneskelige øje er så smart indrettet, at pupillen trækker sig sammen, når der er meget lys, og udvider sig, når der er lidt. Den samme mulighed har kameraet. Dette kaldes ”blænden”.

Blænden er det hul i objektivet, der lukker lys ind i kameraet. Blændestørrelsen betegnes med den lidt specielle skala: 1 – 1,4 – 2 – 2,8 – 4 – 5,6 – 8 – 11 – 16 – 32. De laveste værdier har den største åbning og slipper derved mest lys ind på en gang. For hver gang blændeværdien stiger, halveres lysmængden (og omvendt).

Grunden til at det overhoved er interessant at beskæftige sig med blænden er, at jo mindre blændeåbning (og derved højere blændeværdi), jo større ”dybdeskarphe” får billedet (alt andet lige). Dybdeskarphe den del af billedet foran og bagved hovedmotivet, der bliver skarpt. Hvis man f.eks. tager et landskabsbillede med et motiv i forgrunden, kræver det en høj blændeværdi (f.eks. 16) for at få baggrunden skarp. Er man omvendt interesseret i at isolere motivet, så der er ikke kommer unødvendige detaljer med, kan en lille blændeværdi med fordel bruges. Dette ses ofte ved portrætfotos.

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
 - ✱ fjernsupport
 - ✱ telefonsupport
 - ✱ reparation på værksted fra dag til dag
- Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris**

Telefon:

dag: **2812 0861** aften: **3255 0909**

www.pc-panik.dk

Lukkeren er den del af kameraet, der bestemmer, hvor lang tid en optagelse skal tage. Under normale forhold drejer det sig om brøkdele af et sekund. På en solskinsdag kan lukkertiden være 1/500 sekund, mens den indendørs kan være 1/16 sekund. Under meget dårlige lysforhold kan lukkertiden komme op på flere sekunder. Rystede billeder fremkommer, når lukkertiden er for lang til, at man kan holde kameraet stille.

Lukkertiden afhænger dog ikke kun af lysforholdene. ISO-værdien og blænden spiller også ind. Lukkertid og ISO-værdi hænger sådan sammen, at hvis ISO-værdien fordobles (fra f.eks. 200 til 400), kan lukkertiden halveres. Ligeledes gælder der, at hvis blændeværdien rykker et trin ned (fra f.eks. 8 til 5,6) kan lukkertiden igen halveres.

Ved motiver der bevæger sig meget hurtigt (f.eks. biler), kan det være nødvendigt med en hurtig lukkertid. Der må man gå på kompromis for at få et skarpt billede og vælge en høj ISO-værdi og en lav blændeværdi.

4.7 Digital zoom

Ud over muligheden for at zoome på normal vis (kaldet optisk zoom), har mange kameraer også en funktion kaldet ”digital zoom”. Disse to former for zoom er meget forskellige, og det er derfor vigtigt at kunne skelne imellem dem.

Det kameraet i praksis gør, når man zoomer ind på et motiv ved hjælp af den digitale zoom, er at forstørre den centrale del af billedet, således at det kommer til at fylde hele billedet. Da der kun er et vist antal pixels til rådighed, svarer det i praksis til at beskære billede og efterfølgende skabe kunstige, computerberegnete billeddetaljer.

Den digitale zoom er altså ikke så god som den optiske, men hvis man ikke har andre muligheder, som f.eks. at gå tættere på motivet, kan det være den eneste mulighed for at få et billede.

4.8 Optisk billedstabilisering

Flere og flere kameraer kommer med optisk billedstabilisering. Denne teknik gør, at man kan tage billeder under forhold, der ellers ville være umulige uden flash.

Rent teknisk går det ud på, at enten objektivet eller billedsensoren monteres i et stødabsorberende ophæng, således at det ikke er så modtageligt for rystelser.

Det er værd at bemærke, at visse kameraer reklamerer med ”billedstabilisering”, der i praksis bare er en forøgelse af ISO-værdien; med øget digital støj til følge. Dette kan derfor på ingen måde sammenlignes med optisk billedstabilisering.

5. Kameraets funktioner

Selvom alle kameraer er forskellige, er der alligevel mange af funktionerne, der går igen fra model til model. Visse funktioner som f.eks. sletning og visning af billeder findes på alle kameraer, mens mere avancerede funktioner, som f.eks. valg af motivtype, kun eksisterer på visse kameraer.

Heldigvis er funktionerne efterhånden standardiseret, så de illustreres på stort set samme måde på alle kameraer uafhængigt af kamerafabrikat.

5.1 Basisfunktioner

5.1.1 Sletning af billede

En af fordelene ved digitalkameraet er muligheden for at tage en masse billeder og så efterfølgende sortere de dårlige fra. Dette kan gøres, når man har overført sine billeder til computeren, men hvis man allerede lige efter at billedet er blevet taget ved, at det ikke er godt, er der ingen grund til at gemme det, og derved optage plads på kortet. I det tilfælde kan man lige så godt slette det med det samme. Omvendt gør den relativt lille skærm det også svært at se billedet ordentligt, så hvis man er det mindst i tvivl, er det bedre at vente til billedet er kommet op på en større computerskærm.

Når man vil slette billedet, trykker man på kameraets "slette"-knap, der oftest er symboliseret ved en skraldespand. Herefter vil man blive spurgt, om man er sikker på, at man vil slette billedet. Der er derfor ingen risiko for, at man ved et uheld kommer til at slette et forkert billede. Efter at man har bekræftet sletningen er der dog ingen vej tilbage.

Klik på annoncen

DANHOSTEL
COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?
DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

5.1.2 Visning af billede

De fleste kameraer viser billedet i kort tid efter det er blevet taget. Af mange forskellige grunde kan man ønske at se billedet igen, f.eks. for at sammenligne med andre billeder. Dette gøres med ”visning”-knappen, der oftest er symboliseret med en afspilningsknap, som man også kender fra båndoptagere og CD-afspillere.

Når billedet bliver vist på skærmen, kan man navigere rundt i de billeder, man har taget. På mange kameraer er det ligeledes muligt at zoome ind på enkelte dele i billedet, således at man kan checke skarpheden. Dette gøres på forskellige måder afhængigt af kameraet, men ofte vil det involvere kameraets zoom-funktion. Som regel vil det være symboliseret med en lup.

5.1.3 Flash

Når der ikke er lys nok, kan det være nødvendigt at bruge kameraets flash-funktion, da billedet ellers vil blive uskarpt. Ulempen ved et motiv belyst med flash er, at stemningen ofte forsvinder. Men hvis valget står mellem et billede med flash eller intet billede, er der jo kun en mulighed. Eventuelt kan man tage to billeder: et med flash og et uden.

Det er også vigtigt at huske på, at flashen kun har en begrænset rækkevidde på maksimalt 10-20 meter (afhængig af flashens styrke og den indstillede ISO-værdi). Det er derfor ikke muligt at tage billede af motiver, der er langt væk, som f.eks. til koncerter. Det eneste man opnår, er at de personer, som befinder sig lige foran én, bliver fint belyst, mens scenen længere væk vil fremkomme alt for mørk.

Der er forskellige indstillinger for flashen. Standardindstillingen er, at flashen automatisk fyres af, når der er behov for det. Derved er man på den sikre side, men omvendt har man heller ikke meget kontrol over situationen selv.

En anden mulighed er derfor at slå flashen helt fra, således at den ikke fyres af selv i situationer med dårlig belysning. Denne funktion kan f.eks. være relevant, hvis man har stillet kameraet på et stativ eller andet god understøttelse.

Den omvendte mulighed er tvungen flash, hvor flashen altid bliver skudt af. Umiddelbart kan det måske være svært at se fordelene i forhold til automatisk flash, men der kan være lyssituationer, hvor det er relevant. Et eksempel er ved modlys, hvor motivet er belyst bagfra af f.eks. solen. Her kan kameraets lysmåler ofte blive snydt, således at forgrunden bliver for mørk. Ved brug af flash klares dette problem.

Visse kameraer har også en mulighed for ”slow”-flash. Her fyres flashen af, mens billedet fortsætter med at blive taget. Derved oplyses forgrunden af flashen, mens baggrunden bliver rigtigt belyst. Dette er nærmere omtalt under motivprogrammet ”5.3.5 Nattescene” på side 42.

Endelig er der mulighed for at bruge flashens ”røde øjne”-funktion. Røde øjne på et billede taget med flash er et stort problem. Når flashen bliver skudt af på normal vis, oplyses indersiden af øjnene, hvilket får pupillerne til at fremstå meget røde. Samtidig er de også meget store på grund af de mørke omgivelser, hvilket absolut ikke gør situationen bedre.

Flashen afhjælper dette problem ved at affyre et eller flere mindre lysglimt først. Dette får pupillerne til at trække sig sammen, og derved minimeres de røde øjne. Ulempen er, at man ikke kan tage spontane billeder, da det jo tager et stykke tid fra man trykker på udløseren til at det sidste flashglimt er fyret af. Som regel kan man heller ikke helt undgå røde øjne.

Der er dog ingen grund til at fortvivle over røde øjne, for de kan nemt fjernes i et billedbehandlingsprogram.

5.1.4 Målemetode

En af de vigtigste forudsætninger for at et billede bliver godt, er at lyset er målt korrekt. Dette er lysmålerens opgave.

I de fleste tilfælde er det ikke noget, man behøver at tænke nærmere over. I visse situationer er der dog dele af motivet, der er vigtigere at få belyst korrekt, end andre. Når det er tilfældet, har man mulighed for at vælge målemetode.

Den ene metode er ”multisegmenteret måling” (også kaldet ”matrix måling”). Her opdeles motivet i et vist antal felter, der bliver målt for sig. Måleresultaterne bliver samlet i kameraets billedchips, der analyserer informationerne ved at sammenligne dem med en database med lysmålinger fra tusindvis af kendte billeder. Målet er at finde en optagelse, der minder om den aktuelle måling, hvorved den rette lysstyrke kan bestemmes.

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

Et eksempel kan være et landskab med en blå himmel. Her vil de øverste felter være blå, hvorved kameraet kan gætte sig til, at det drejer sig om et landskab ved at sammenligne med optagelserne i databasen.

Multisegmenteret måling giver stor sandsynlighed for korrekt belysning, og det er derfor et godt standardprogram, specielt når hele motivet kan betragtes som lige vigtigt. Omvendt skal man også huske på, at det er ren automatik, så mere specielle motiver kan blive helt forkert belyst. Heldigvis er der også andre målemetoder.

En ”centervægtet gennemsnitsmåling” er en mere klassisk målemetode uden brug af indbygget intelligens i kameraet. Lyset måles i for hele motivet og den gennemsnitlige lysmåling beregnes. Grunden til at det hedder ”centervægtet” er, at lyset i billedets centrum indgår med væsentlig større vægt end resten. Logikken bag denne metode er, at den vigtigste del af motivet som regel befinder sig i centrum af billedet. Denne metode er derfor god ved f.eks. portrætfotos, hvor baggrunden som regel ikke er lige så vigtig.

En endnu mere præcis metode er ”spotmåling”, der dog også er den mest besværlige. Her måles belysningen i en lille plet i midten af motivet. Derved er man ret sikker på, at den del af motivet bliver korrekt belyst. Omvendt er der ingen kontrol over belysningen af resten af motivet.

Denne metode er god i særlige belysningssituationer som f.eks. hvor en person befinder sig i modlys. Med de andre målemetoder vil personen ofte blive underbelyst, men med spotmåling er man sikker på, at personen bliver rigtigt belyst.

5.1.5 Drevindstilling

På de fleste kameraer er det muligt at vælge mellem enkelt og kontinuerlig optagelse. Forskellen ligger i, hvad der sker, når man trykker udløseren ned. Hvis man har valgt standardindstillingen enkeltoptagelse, tages billeder og mere sker der ikke. Har man til gengæld valgt kontinuerlig optagelse, fortsætter kameraet med at tage billeder, så længe udløseren holdes nede. Hastigheden samt det maksimale antal billeder afhænger af det enkelte kamera.

Som regel vil man vælge enkeltoptagelser, da det er mest relevant for størstedelen af motiverne. Samtidig risikerer man ikke at fylde hukommelseskortet med flere billeder af det samme motiv ved en fejl.

Der kan være situationer, hvor det er svært at trykke på knappen på præcis det rigtige tidspunkt. Det kan f.eks. være ved motiver, der bevæger sig hurtigt eller ved fotografering af børn, hvor man ønsker at fange lige præcis det rigtige ansigtsudtryk. Her kan det være en fordel at tage en serie af billeder og så efterfølgende udvælge det bedste.

En lidt speciel udgave af den kontinuerlige optagelse, som mange dyrere kameraer har, er ”bracketing”. Her tages en række billeder, hvor en bestemt indstilling ændres en smule for hver optagelse. Dette kan være lysmålingen, hvidbalancen eller fokuseringen. Derved har man større chance for at få et teknisk perfekt billede.

5.1.6 Selvudløser

En af ulemperne ved at fotografere, er at man ikke selv kommer med på billederne. Det kan selvudløseren rette op på. Kameraet stilles på et stativ eller et stabilt underlag, hvorefter udløseren trykkes ned. Derefter har fotografen et vist antal sekunder (oftest 10) til at komme ind foran kameraet.

En anden relevant brug af selvudløser er ved fotografering af motiver, der kræver lang tids belysning. Selvom kameraet står stabilt, kan der forekomme rystelser, når udløseren trykkes ned. Her kan selvudløseren med fordel vælges, således at der er en vis forsinkelse mellem at udløseren trykkes ned, og kameraet faktisk tager billedet.

Ofte vil selvudløserfunktionen være at finde på samme knap som drevindstillingerne. På mere avancerede kameraer er det endvidere muligt at vælge, hvor lang forsinkelsen skal være, fra udløseren trykkes ned, til kameraet tager billedet.

5.2 Optageprogrammer

Jo mere avanceret et kamera er, jo flere indstillingsmuligheder er der. På de simpleste må man overlade stort set det hele til automatikken, mens man på de mere avancerede har mulighed for at styre næsten alt selv.

5.2.1 Fuldautomatisk

Det fuldautomatiske optageprogram er standard og ofte også det eneste på de billige programmer. Her vælger kameraet selv alle indstillinger, og i de fleste tilfælde fyres flashen også automatisk af, hvis det er nødvendigt. Dette program er fint til de fleste standardsituationer, men hvis man ønsker lidt mere kontrol, er dette program ikke det rigtige.

5.2.2 Programmerbar automatik

Den programmerbare automatik kombinerer automatik med brugervalg. Det er muligt at trykke udløseren ned, og så tager kameraet de nødvendige valg, men man kan også selv ændre de indstillinger, man finder relevant. Det kan være ISO-værdi, hvidbalance, lysmåling, flash samt blænde og lukkertid.

Fordelen ved dette program ligger i, at man kan styre nogle ting selv og overlade resten til automatikken.

5.2.3 Lukkertidsprioritet

Lukkertidsprioritet giver mulighed for at styre lukkertiden, hvorefter kameraet automatisk bestemmer en passende blændeværdi (se også afsnittet ”4.6 Blænde og lukker” på side 32). ISO-værdien ligger fast. Hvis lukkertiden indstillet til en for hurtig eller for langsom værdi, vil der som regel komme en advarsel fra kameraet.

Dette program bruges normalt, når man prioriterer en hurtig lukkertid højere end dybdeskarphe, f.eks. ved motiver i bevægelse.

5.2.4 Blændeprioritet

Av

Blændeprioritet er det modsatte af lukkertidsprioriteten. Her styrer man i stedet blændeværdien, hvorefter kameraet bestemmer en passende lukkertid. Også her ligger ISO-værdien fast.

I de tilfælde, hvor man er interesseret i at styre dybdeskarpheeden (f.eks. ved landskabsfotos), er blændeprioriteten et godt program at bruge.

5.2.5 Manuelt

M

Der hvor man kan styre mest selv, er i forbindelse med det manuelle program. Her overlader man intet til kameraets automatik, men vælger selv både lukkertid og blænde.

Hvis man mener, at kameraet måler forkert i en speciel motivsituation, er det et godt program at bruge. Omvendt så er risikoen for under- eller overbelyste billeder også stor. Så hvis man bruger det manuelle program, må det anbefales at tage flere billeder af det samme motiv med forskellige indstillinger.

Klik på annoncen

5.3 Motivprogrammer

Fidusen ved motivprogrammerne er, at hver motivtype normalt har sine specielle indstillinger. Der er stor forskel på at tage landskabsbilleder, portrætter og billeder helt tæt på. En del af indstillingerne kan styres ved hjælp af optageprogrammerne, men motivprogrammerne er meget mere komplekse. Ud over blænde og lukkertid kan kameraet også optimere fokusering, ISO, hvidbalance og farver.

På de mere avancerede kameraer er der intet problem i at indstille det hele selv, men det kræver at man kan huske alle indstillingerne i hovedet, samt at man bruger tid på at sætte dem. Så er det trods alt nemmere bare at trykke på en enkelt knap.

Ulempen er, at man som regel ikke kan ændre de forudindstillede værdier. Så hvis man bruger motivprogrammerne, må man acceptere, at man er mere låst, end hvis man foretager alle indstillingerne selv.

Antallet af motivprogrammer afhænger af kameramærket, men der er visse programmer, der går igen fra kamera til kamera.

5.3.1 Landskab

Når man fotograferer landskaber, ønsker man som regel, at så stor en del af billedet som muligt bliver skarpt. Derfor gøres blændeåbningen lille, således at man opnår en stor skarphedsdybde.

Fokuseringen indstilles på ”uendeligt”, således at man er sikker på, at baggrunden bliver skarp. Er dybdeskarpheden ikke stor nok, kan det give problemer, hvis man også ønsker skarphed på et motiv i forgrunden. I så fald kan man blive nødt til at bruge de manuelle indstillinger i stedet.

Da en flash aldrig vil kunne oplyse et helt landskab, vil den altid være slået fra. Så hvis der ikke er lys nok til f.eks. et aftenbillede, kan det være nødvendigt at understøtte kameraet, for at undgå et rystet billede.

På visse kameraer vil billedcomputeren også tilpasse farverne, så de passer til et landskabs typiske farver.

5.3.2 Makro

Makrofotografering er, når man fotograferer ting meget tæt på. Dette giver nogle helt specielle optageforhold, som dette program tilpasser sig.

Når motivprogrammet makro vælges, er det muligt at fokusere på motiver helt tæt på. Jo tættere man kommer på et motiv, jo mindre bliver dybdeskarpheden. Derfor vælger programmet en høj blændeværdi, således at så meget som muligt af motivet bliver skarpt. Alligevel er det nødvendigt at fokusere på den del af motivet, der er vigtigst, for man kan ikke forvente, at hele billedet bliver skarpt.

Når man tager makrofotografier, skal man være opmærksom på, at alle kameraer har en nærgrænse, der angiver, hvor tæt på motivet, man kan komme. Hvis denne grænse overskrides, vil billedet aldrig kunne blive skarpt, ligegyldigt hvordan man ellers indstiller kameraet.

5.3.3 Portræt

Normalt når man fotograferer portrætter, er det personen eller personerne, som er relevante. Baggrunden er som regel uden betydning og vil derfor kun virke forstyrrende. Af samme grund ønsker man at få den så uskarp som muligt. Derfor vælger dette program en lille blændeværdi, således at man får en lille dybdeskarphe. Derved kommer kun hovedmotivet i fokus.

Visse kameraer tager desuden højde for hudens specielle farvetoner, således at der er så små kontraster som muligt i farvetonefordelingen. Derved bliver hudens naturlige farver gengivet optimalt.

5.3.4 Sport

Sport er normalt lig med action. Motivet er i bevægelse og en hurtig lukkertid er derfor nødvendigt. Det tager sportsprogrammet højde for.

Mange kameraer ændrer ligeledes drevindstillingerne, således at kameraet kontinuerligt tager en række billeder. Visse kameraer ændrer ligeledes fokusering, således at kameraet bliver ved med at fokusere på motivet, selvom det er i bevægelse.

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

5.3.5 Nattescene

Nattesceneprogrammet gør brug af ”slow flash”, der også er beskrevet i kapitlet om flash på side 35. Fidusen er, at baggrundsbelysningen fanges, samtidig med at forgrunden oplyses af flashen.

Dette gøres rent praktisk ved at flashen fyres af, hvorefter lukkeren bliver ved med at være åben, således at der kommer nok lys til at få baggrundsmotivet med på billedet. En typisk motivsituation er mennesker i forgrunden og en nattescene i baggrunden.

Da det kræver lang tid at oplyse baggrunden, er det normalt nødvendigt med understøttelse af kameraet ved hjælp af f.eks. et stativ.

5.3.6 Andre motivprogrammer

Ud over de nævnte, typiske motivprogrammer, findes der i visse kameraer mange andre (mere eller mindre relevante) motivprogrammer. Dette kan være: strand/sne, solnedgang, museum, fyrværkeri, modlys, tasmørke/daggry, undervand. Hver har de deres specielle indstillinger.

6. Udstyr

Efter at man har købt sit digitalkamera, er de sidste penge ikke nødvendigvis brugt. Hvis man har anskaffet sig et spejlreflekskamera, er mulighederne for at supplere med ekstra objektiver næsten uendelige, men også til kompaktkameraet er der masser af ekstraudstyr at få.

Noget af det er næsten nødvendigt at investere i, mens andet kun er relevant i forbindelse med specielle fotoopgaver.

6.1 Hukommelseskort

Når man tager et billede, skal det lagres et sted. I enkelte kameraer sker det i den indbyggede hukommelse i kameraet, men som regel bliver data lagret på udskifteligt hukommelseskort.

Hvor mange billeder, der kan ligge på det enkelte kort, afhænger af størrelsen. Den måles i megabytes (MB) eller for de større kort i gigabytes (GB). Når man køber et nyt digitalkamera, følger der som regel et lille kort med (på f.eks. 32 MB), men normalt er det langt fra nok. Den første investering vil derfor ofte være et kort med mere plads.

Et kort kan næsten ikke købes for stort, for en stor del af fidusen med et digitalkamera er, at man bare kan skyde løs og så efterfølgende sortere i billederne. Hvor mange billeder man har brug for, afhænger naturligvis af situationen, men som tommelfingerregel kan man sige, at det er en god idé at gange det forventede antal billeder med en faktor to eller tre. Så er man på den sikre side.

Klik på annoncen

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
 - ✱ fjernsupport
 - ✱ telefonsupport
 - ✱ reparation på værksted fra dag til dag
- Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris**

Telefon:

dag: **2812 0861** aften: **3255 0909**

www.pc-panik.dk

Det kan dog som regel ikke betale sig at købe de største kort på markedet, da man ofte betaler ekstra meget for de sidste gigabytes. I stedet bør man vælge to kort af halv størrelse, da prisen pr. megabyte ofte er lavere på den måde. Det bedste råd er dog at checke priserne forskellige steder, inden man køber, for de svinger meget.

Antallet af fotos, der kan være på et kort, afhænger både af kameraets megapixel-antal og filtypen. Som en tommelfingerregel kan man dog sige, at hvis antallet af megapixels fordobles (fra f.eks. fire til otte), halveres antallet af billeder, der kan være på et givent kort. På samme måde gælder der, at hvis størrelsen af kortet fordobles (fra f.eks. 256 MB til 512 MB), så fordobles antallet af mulige billeder også.

Ud over at man skal tage stilling til størrelsen af kortet, skal man også have den rigtige korttype. Her er der dog ikke valgfrihed, da man normalt kun kan bruge en type kort i sit kamera.

Det tre mest udbredte korttyper er: Secure Digital (SD), xD-picture (xD) og Compact Flash (CF). Det må derfor på nuværende tidspunkt anbefales at vælge kamera, der bruger én af de typer kort. Hvad fremtiden bringer, er til gengæld svært at spå om. Kort der var meget udbredt for nogle år siden, bruges stort set ikke mere. Det ser dog ud til, at der er ved at finde en vis standardisering sted.

SD-kortets fordel er først og fremmest størrelsen. Det måler 3,3 x 2,3 cm, og er samtidig meget tyndt. Derfor er det også det kort, der sidder i de fleste kompaktkameraer i dag. Tidligere var det noget dyrere end CF-kortet, men efterhånden som det er blevet udbredt, er priserne faldet til noget nær samme niveau. Endelig er det muligt at låse kortet, som man ikke ved en fejl kommer til at slette data.

xD-kortet er en videreudvikling af SD-kortet. Det måler kun 2,5 x 2,0 cm og er derfor endnu mere velegnet til kompaktkameraerne. Da strømforbruget samtidig er mindre end for SD-kortet, må det forventes at blive fremtidens kort. Priserne er dog stadig væsentlig højere end for et tilsvarende SD-kort, men det er sandsynligvis bare et spørgsmål om tid.

CF-kortet skiller sig ud ved at være væsentligt større end de andre. Det måler 3,6 x 4,3 cm, så det bruges først og fremmest i større kameraer. Til gengæld er det væsentlig mere robust end de to andre korttyper.

Nedenfor ses de tre kort i naturlig størrelse.

Compact Flash (CF) kort

Secure Digital (SD) kort

xD-picture (xD) kort

Ud over de tre korttyper findes der flere andre. Blandt andet har Sony udviklet sin egen type kaldet Memory Stick. Denne korttype er dog aldrig slået igennem i andre end Sonys kameramodeller. Der findes også en del ældre typer hukommelseskort, der reelt er udgået. Det drejer sig bl.a. om Smart Media, Multimedia og MMC.

En ting man skal være opmærksom på er, at hvis man køber nyt kamera, kan man ikke være sikker på, at man stadig kan bruge sine gamle kort. Et eksempel på dette er Canons meget populære IXUS-model. Dette kamera brugte tidligere Compact Flash-kort, men efterhånden som kameraet blev mindre, blev det også nødvendigt at skifte til de små SD-kort. Dette er naturligvis uheldigt for ejere af et ældre IXUS-kamera, som ønsker at opgradere til en nyere model, da deres CF-kort derved bliver ubrugelige. Omvendt er det jo også nødvendigt at følge med den teknologiske udvikling, og mon ikke der på et eller andet tidspunkt igen skiftes til xD-kortet (eller en anden, fremtidig model).

Hukommelseskort er et stykke elektronik. Godt nok kan det holde til en del, men der er visse ting, man skal være opmærksom på, så kort eller data ikke bliver ødelagt.

Magnetisme kan ødelægge data på kortet, så man skal sørge for at holde kortet væk fra magnetiske ting som højtlere, fjernsyn og computerskærme.

Høj varme og fugt kan også være skadeligt for kortet, så det er ikke en god idé at lægge kortet i direkte sollys eller tage det ud af kameraet i meget fugtige omgivelser.

Støv er kortets fjende nummer et. De elektriske kontakter er meget følsomme overfor ridser fra støv og sandkorn. Derfor skal man undgå at tage kortet ud i meget støvede miljøer. Det vil samtidig mindske risikoen for, at der kommer støv i kameraet. Endelig er det en god idé at opbevare kortet i den medfølgende æske, når det ikke bruges.

Med alle disse forbehold kan man næsten få opfattelsen af, at man dårligt kan bruge kortet under lidt ekstreme forhold. Her skal man dog huske på, at kortet kan holde til en del, og så længe man bare tænker sig om, skal det nok gå alligevel. Jeg har selv rejst både i fugtig jungle og støvet ørken uden at mine hukommelseskort har taget skade.

Som nævnt kommer visse kameraer med indbygget hukommelse, men med mindre man kun tager få billeder, kan den ikke erstatte kortene, da størrelsen er for lille. I fremtiden vil størrelsen nok øges, således at det er et reelt alternativ. Det er heller ikke utænkeligt, at fremtidens kameraer vil komme med indbygget harddisk på samme måde som f.eks. mange MP3-musikafspillere har det i dag.

6.2 Batteri

Det hjælper ikke meget, at man har plads til flere hundrede billeder, hvis kameraet løber tør for batteri. Et ekstra batteri er derfor også en meget relevant investering. Kameraets skærm og ikke mindst flashen er store strømslugere, så man kan overraskende hurtigt løbe tør.

Enkelte kameraer anvender stadig almindelige engangsbatterier af typen AA. Det har den fordel, at hvis man løber tør, kan man altid købe nogle nye. Til gengæld kan det hurtigt blive en stor udgift, da batterierne ikke holder så længe. En måde at holde udgiften nede på er at investere i den genopladelige slags.

En anden ulempe ved de almindelige batterier er, at man kan komme til at sætte dem forkert i kameraet; specielt i en hektisk situation, hvor man er løbet tør for strøm lige når det perfekte motiv har vist sig. Heldigvis sker der trods alt ikke andet ved det, end at kameraet ikke virker.

De fleste kameraer i dag bruger et genopladeligt Litium-ion-batteri. Fordelen ved det, frem for de normale batterier, er først og fremmest, at det rækker væsentligt længere. Samtidig er det normalt udformet sådan, at det er umuligt at sætte forkert i.

Klik på annoncen

DANHOSTEL
COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?
DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

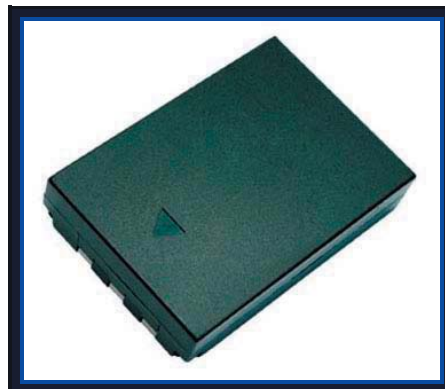
Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

Litium-ion-batteriet er noget dyrere end de almindelige batterier, men så er det også en engangsinvestering. Desværre er de normalt kameraspecifikke, så risikoen for, at man ikke kan anvende dem i en anden kameramodel, er meget stor.

Kamera med traditionelle AA-batterier

Genopladeligt Litium-Ion-batteri

6.3 Flash

At tage gode billeder med flash er en noget nær en kunstart. Derfor vil brug af flash normalt kun være en nødløsning. Som regel vil den naturlige belysning være væsentlig bedre. Det er dog ikke altid, at det kan lade sig gøre at nøjes med det eksisterende lys. I de tilfælde har flashen helt klart sin berettigelse.

De fleste kameraer har indbygget flash, men der er store fordele forbundet ved at købe en ekstern flash.

En ekstern flash har væsentlig større rækkevidde end den indbyggede flash. Derved kan man oplyse et større område. Det er dog stadig vigtigt at huske på, at selv en ekstern flash ikke er en mirakelløsning, der giver mulighed for at oplyse store områder som f.eks. en hel fodboldbane.

Når flashen monteres på kameraet, bliver afstanden mellem lampe og objektiv større end ved det indbyggede flash. Dette mindsker risikoen for røde øjne væsentligt.

Noget af det, der sluger mest af kameraets strøm, er brug af flash. Da den eksterne flash bruger egne batterier, mindskes dette problem. Omvendt er det så til gengæld vigtigt at medbringe ekstra batterier til flashen.

Flashens belysningsvinkel kan ændres, så den passer til billedvinklen (som f.eks. vidvinkel eller tele). Jo smallere vinklen er, jo kraftigere er flashens styrke. Dette hænger godt sammen med, at når man bruger tele (hvor vinklen er smallere), er motivet oftest længere væk, hvorved der kræves mere lys.

Hvis flashen fyres af lige i ansigtet på en person, vil man ofte opleve at lyset er for hårdt og der kommer kraftige skygger. Dette kan afhjælpes, hvis flashhovedet kan vippe og drejes, således at lyset kastes mod loft eller væg inden det rammer motivet. Derved breddes lyset ud over et større område og blødgøres, inden det rammer motivet. Denne mulighed er der kun med ekstern flash.

Endelig har de mest avancerede flash en masse indstillingsmuligheder og avancerede lysmålinger, der i den sidste ende giver bedre billeder.

Canon Speedlite 580EX

Nikon Speedlight SB-600

For at kunne montere et eksternt flash skal kameraet have en sokkel. Da det ikke er tilfældet på de mindste kameraer, må man her klare sig med den indbyggede flash.

Sokkel – Nikon D100

Sokkel – Canon Powershot Pro 1

Sokkel – Minolta Dimage 7

Når flashen sidder i soklen, kommunikerer den med kameraet via elektriske kontakter. Montering af disse kontakter er forskellig fra kameramærke til kameramærke. Man kan derfor kun bruge en Canon flash i et Canon kamera, en Nikon flash i et Nikon kamera osv. Enkelte uafhængige flashproducenter kan dog levere flash, der er tilpasset de enkelte mærker.

Desværre er en ekstern flash ikke billig. Man skal nok regne med et par tusinde kroner for en god model.

6.4 Stativ

De bedste billeder fås ved at bruge det naturlige lys. Men selvom man gør brug af lav blændeværdi, høj ISO og optisk billedstabilisator, kan det i nogle tilfælde være nødvendigt at bruge en så lang lukkertid, at man ikke vil kunne holde kameraet stille nok til at undgå rystelser.

I en snæver vending kan man understøtte kameraet på et bord eller en mur, men den bedste løsning er at bruge et stativ.

Mafrotto stativ

Hama bordstativ

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

Stativet findes i alle størrelser og prisklasser, lige fra de mindste bordstativer, der kun er anvendelige til kompaktkameraer, til store, solide modeller, der kan fastholde et spejlreflekskamera monteret med et kraftigt teleobjektiv.

Størrelsen er naturligvis en afvejning af, hvilken model, der kan holde kameraet stabilt i forhold til, hvor meget man ønsker at bære på. De største modeller kan nemt veje flere kilo.

6.5 Filtre

Filtre er som regel kun relevante i forbindelse med objektiver til spejlreflekskameraer, hvor de skrues på for at give diverse optiske effekter. Da objektiverne har en bestemt diameter, skal filtrene passe til denne. Alternativt kan man bruge en adapterring, således at filtre kan monteres på objektiver med en anden diameter.

Mange filtre er blevet overflødige med digitalkameraet, da effekten ofte enten er indbygget i kameraet eller kan tilføjes efterfølgende i et billedbehandlingsprogram. To er dog stadig yderst relevante: UV-filteret og polariseringsfilteret.

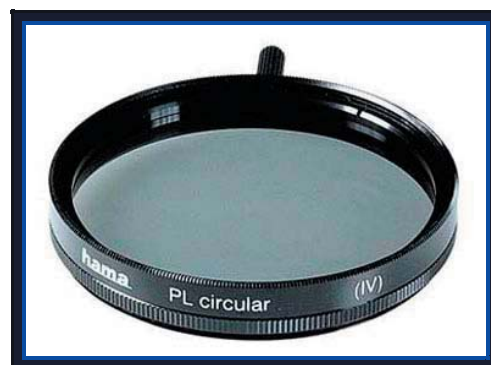
UV-filtret filtrerer ”overskydende” ultraviolette lys fra. Derved forbedres farve- og gråtonegengivelser. Den vigtigste funktion er dog en helt andet; nemlig at beskytte objektivet. Det er trods alt noget billigere at udskifte et filter end hele objektivet, hvis man er så uheldig at få ridset glasset. Det er derfor en god idé at investere i et UV-filter samtidig med at man køber et nyt objektiv.

Et andet godt filter at have, er et polariseringsfilter. Det fjerner lysets refleksioner fra skinnende overflader, således at det er muligt at fotografere blanke metalgenstande. Desuden mindsker det genskin, når man fotograferer gennem vand eller glas.

En anden nyttig funktion er, at det øger farverne i en blå himmel og skyerne forstærkes. Derved opnås der ofte en flot effekt med en dyblå himmel og hvide skyer.

Sigma UV-filter

Hama polariseringsfilter

Filtre fås i mange prisklasser, men som tommelfingerregel skal man vælge et filter, der svarer til objektivets kvalitet. Det er dumt at have købt et dyrt objektiv, for derefter at montere et stykke glas i en dårlig kvalitet.

6.6 Fototaske

Fototasker findes i alle størrelser og modeller; fra de mindste, der kun lige kan indeholde et lille kompaktkamera, til store modeller, hvor man kan medbringe flere kameraer, et hav af objektiver, et stativ samt alt sit ekstraudstyr.

Hvilken model, man skal vælge, er en afvejning af størrelse og vægt op imod, hvor meget den skal beskytte samt kunne indeholde.

Hvis udstyret skal transporteres under mere ekstreme forhold, vil en kuffert i metal eller hård plast være en god ide. Ellers vil man normalt kunne klare sig med en taske med en god foring.

Stor kamerataske

Kamerarygsæk

Etui til et enkelt kompaktkamera

Det er naturligvis rart at kunne medbringe alt sit udstyr, men man skal også være realistisk. Det er ikke altid praktisk at skulle slæbe rundt på en stor taske. Hvis man rejser i udlandet, får det desuden én til at ligne en turist; og derved et oplagt mål for tyveri. I sådan tilfælde kan man overveje en (diskret) kamerarygsæk i stedet. Der er også den fordel, at man så har begge hænder fri.

Inden man køber, skal man undersøge, hvor nem tasken er at få op. Den skal være tilpas svær at få op til, at tyve ikke uden videre kan stjæle fra den. Men samtidig skal den være tilpas nem at få op til, at man selv kan komme hurtigt til kameraet. Det hjælper ikke noget, at man ser de gode motiver, hvis de er forsvundet, inden man har fundet kamera frem.

6.7 Undervandshus

Et undervandshus er den type af ekstraudstyr, der gør det lidt sjovere at fotografere. Hvis man er glad for at snorkle eller dykke, er det indgangen til en helt ny verden af fotomuligheder under havoverfladen.

Undervandshus fra Fujifilm

Undervandshus fra Canon

Et undervandshus er ikke kun relevant under vandet. Også på stranden lurder der mange farer i form af sand og saltvandssprøjt, som undervandshuset kan beskytte imod. Det samme er tilfældet på en regnvejrsgang, hvor man kan benytte kameraet uden at frygte for, at det bliver vådt.

Når kameraet er i undervandshuset, er det fuldstændig beskyttet mod vandet, men alligevel er det muligt at bruge alle kameraets funktioner. Det gør dog også, at et undervandshus kun kan benyttes til en specifik kameramodel. Da prisen samtidig ligger på et par tusinde kroner, skal man være helt sikker på, inden man køber, at man ikke skifter kamera foreløbigt.

Klik på annoncen

Du har ikke en chance, hvis du ikke har børstet dine tænder. Derfor lancerer vi en tandpasta og tandbørste i lommeformat.

Jordan* GO!
Always kissable

7. Køb af kamera og udstyr

Lad det være sagt med det samme; det er umuligt at anbefale ét bestemt kamera som det bedste køb. For det første er behovet forskelligt fra person til person, for det andet er dét kamera, der er det bedste i dag, sandsynligvis overhalet af en ny model i morgen.

7.1 Behov

Inden man overhoved begynder at kigge på kameramodeller og undersøge hvilke kameraer, der er de bedste, er det nødvendigt at gøre sine behov klart. Før man klarlægger dem, kan det anbefales at læse de foregående kapitler, da de forklarer tekniske begreber samt fordele og ulemper ved forskellige kameratyper og udstyr.

7.1.1 Brugssituation

Det er ikke helt lige meget, om man ønsker at bruge at bruge kameraet til at tage et billede i ny og næ, eller om man vil gøre det til sin hobby (eller måske endda levevej).

Hvis man ikke regner med at bruge kameraet så meget, er et billigt kompaktkamera formodentligt fint til at dække ens behov. Omvendt er et spejlreflekskamera måske det rette valg, hvis man gerne vil nå lidt længere med sin fotografering. Her har man også mulighed for løbende at købe ekstraudstyr i form af flash, objektiver og filtre. Til gengæld fylder det noget mere, så man ikke altid kan have det med sig. Måske er løsningen at anskaffe sig både et kompaktkamera og spejlreflekskamera?

7.1.2 Specielle fotointeresser

Har man specielle fotointeresser, kan der være ting, der er særligt relevant at tage højde for ved køb af kamera og udstyr.

Hvis man interesserer sig for makrofotografering, er det vigtigt at kameraets nærgrænse er lille. Med nogle kompaktkameraer kan man ikke gå tættere på motivet end 25 cm, mens det med andre er muligt at gå helt ned til 1 cm. Vælger man i stedet et spejlreflekskamera, kan man købe specielle makroobjektiver, der er beregnet til den type billeder.

Er det dyre- eller sportsbilleder, der har ens interesse, er det vigtigt, at kameraet har et kraftigt teleobjektiv. Man kan klare sig med et almindeligt kompaktkamera, men hvis man vil have mulighed for at komme helt tæt på, kommer man ikke udenom et spejlreflekskamera og et teleobjektiv på 300-400 mm. Samtidig skal kameraet også reagere hurtigt, for hverken dyret eller sportsmanden har tid til at vente på, at kameraet bliver klart.

Der kan tages glimrende portrætfotos med et kompaktkamera. Her er det dog en fordel at vælge en type, hvor man kan styre så meget som muligt selv, ikke mindst blænden, eller alternativt bruge portræt-programmet, således at baggrunden kan gøres uskarp. Ulempen ved kompaktkameraet er flashen, der sidder lige ved siden af objektivet, således at risikoen for røde øjne er stor. Her er en ekstern flash en rigtig god ting.

Rejsefotos er nok den største udfordring ved valg af kamera. Det er begrænset hvor meget udstyr, man kan slæbe på. Omvendt forekommer der som regel også mange forskellige motivtyper i form af både landskaber og portrætter. Derfor må kameravalget blive en afvejning af størrelse mod funktion. Det er heller ikke altid lige nemt at få ladet sine batterier op, så her er ekstra batterier på sin plads. Det samme gælder hukommelseskort, som man får brug for i større mængder end normalt.

7.2 Teknik og funktioner

Hvis man læser salgsannoncer, står der en masse tekniske begreber, der skal fremhæve kameraet i forhold til alle de andre.

Det mest brugte er salgsord er ”megapixels”. Det er nemt at måle, og jo flere megapixels jo bedre. Eller hvad? Det kommer som tidligere nævnt an på, hvad man har behov for. Med mange megapixels har man som bekendt mulighed for at lave store forstørrelser og beskære billedet kraftigt. Til gengæld fylder billederne meget på hukommelseskortet. Så måske er man bedre tjent med at stige af ”megapixel-ræset” og bruge pengene på andre af kameraets dele.

Zoom er vigtigt. Jo mere zoom, jo mere valgfrihed har man i forhold til, hvor meget af motivet man vil have med. Som regel bliver zoom-funktionen opgivet i forhold til den optiske zoom. Mens hvis dette ikke er tilfældet, skal man være klar over, hvor meget der er optisk zoom, og hvor meget der er digital zoom.

Kvaliteten af objektivet er meget vigtig, da det er helt afgørende for, hvor godt billedet bliver. Desværre er det også meget svært at undersøge selv, og man er derfor nødt til at forlade sig på kameratest, hvor det bliver undersøgt til bunds.

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

EDBpriser.dk SPILpriser.dk HIFIpriser.dk DVDpriser.dk

Nogle kameraer kommer stort set uden andre knapper end udløser samt mulighed for visning og sletning af billeder. Andre giver mulighed for at stille stort set alt. Det er naturligvis rart at kunne vælge en hel masse ting selv, men hvis man aldrig får brug for det, gør det bare kameraet ekstra kompliceret. Omvendt skal man også huske på, at man muligvis får lyst til større kontrol, efterhånden som man udvikler sig.

Skærmstørrelsen er vigtig. Jo større skærm, jo nemmere er det at se billedet. De sidste par år er skærmene vokset fra frimærkestørrelse til en størrelse, hvor det faktisk er muligt at vurdere billedet ret godt. Efterhånden ligger begrænsningen i, at skærmen af gode grunde ikke kan være større end selve kameraet. Ud over størrelsen er skærmens følsomhed overfor sollys også vigtig. Nogle skærme er stort set umulige at bruge i direkte sollys, mens andre klarer opgaven fint.

Billedstabilisator bliver mere og mere udbredt, og det er en funktion, de fleste vil finde nyttig. Man skal som tidligere beskrevet huske at checke, at det er optisk billedstabilisering og ikke bare en mulighed for at skrue op for ISO'en.

Kameraets menuer kan enten være på engelsk eller dansk. Hvis man er god til engelsk, betyder det måske ikke så meget, men hvis man foretrækker dansk, er det vigtigt at kameraet understøtter dette.

Ud over kameraet følger der som regel en del ekstra med. Som minimum skal der være et batteri, en kamerarem og en god manuel på et sprog, som man forstår. Som regel følger der også et hukommelseskort med, men ofte er det så lille, at man kun kan bruge det til at checke, at kameraet virker. I mange tilfælde leveres kameraet også med en bunke software til opbevaring og billedbehandling af ens billeder. Det er som regel glimrende programmer, og der er mange penge at spare ved ikke at skulle købe dem særskilt.

Sidst men ikke mindst er brugervenlighed vigtigt. Ligeegyldigt hvor smart et kamera er, og hvor mange funktioner det har, hjælper det ikke noget, hvis man ikke kan finde rundt i det. Derfor er det vigtigt, at knapper sidder logisk, og menuerne er til at gennemskue. Hvis der er en særlig funktion, man ved, at man kommer til at bruge meget, skal den være lettilgængelig. Det dur ikke, at man først skal dybt ind i menusystemet for at kunne aktivere den.

7.3 Søgning af information

Når man har gjort sine behov klart samt fundet ud af, hvilke funktioner man ønsker, er det en god idé at søge lidt informationer om de enkelte kameraer, inden man køber. Der er eksperter, som ikke laver andet end at sammenligne kameraer, så det er fornuftigt at lytte til dem først.

I Danmark findes der pt. to blade om digital fotografering: ”Zoom” og ”Digital Foto”. Begge blade er fyldt med tests af kameraer og andet udstyr samt tips til fotografering og billedbehandling. Her bliver kameraerne testet til bunds og ofte sammenlignet med andre, lignende modeller.

Andre relevante blade kan være de to ”gadget”-blade ”Gear” og ”T3”, der også bruger en del af deres sider på kameratests. Endelig kan der også være tests i computerblade.

En anden mulighed er at søge på information på Internettet. Det kræver dog oftest, at man kan noget engelsk, men så er mulighederne også næsten uendelige. En af de bedste, udenlandske hjemmesider er ”Dpreview” (www.dpreview.com), som tester kameraerne meget grundigt.

7.4 Indkøb

Når man endelig er klar til at købe et kamera, kan det gøres på flere forskellige måder; hver med deres fordele og ulemper.

7.4.1 Forretning

Hvis man køber sit kamera i en forretning, kan man få personlig betjening. I de store elektronikkæder, hvor der også sælges hvidevarer og tv, kan man som regel ikke forvente den store specialviden. Det kan være fint nok, hvis man ved lige præcis, hvad man går efter. Men hvis man har brug for rådgivning, er en fotoforretning det bedste valg. Her koster kameraet måske en smule mere, til gengæld er der kyndigt, faguddannet personale klar til at betjene én.

7.4.2 Internettet

Der kan være mange penge at spare ved at handle på internettet. Her har firmaerne ikke udgifter til fysiske butikker, og de kan klare sig med meget mindre personale. Til gengæld er der heller ikke nogen mulighed for personlig betjening. Man skal vide, hvad man går efter.

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
 - ✱ fjernsupport
 - ✱ telefonsupport
 - ✱ reparation på værksted fra dag til dag
- Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris**

Telefon:

dag: **2812 0861** aften: **3255 0909**

www.pc-panik.dk

Priserne svinger en del fra internetbutik til internetbutik, så det kan være en god idé at checke det ønskede kamera i en prisdatabase. Der findes flere gode, danske som ”EDBpriser” (www.edbpriser.dk), ”PriceRunner” (dk.pricerunner.com) og ”Kelkoo” (dk.kelkoo.com). Her er det muligt at angive en kameramodel og så få en oversigt over de internetforretninger med de billigste priser.

En anden mulighed er at købe kameraet hos en udenlandsk internetbutik. Her skal man dog være opmærksom på, at der gælder særlige moms- og toldregler, hvis butikken ligger udenfor EU. Man kan derfor få sig en slem overraskelse i form af en større ekstraregning, hvis man f.eks. køber kameraet i USA..

Mange ser internettet som et usikkert sted at handle, men det behøver det ikke at være. Der er dog visse forholdsregler, der er gode at tage. Først og fremmest skal man have tillid til internetbutikken. Det er vigtigt at checke om hjemmesiden ser professionel ud, om der er kontaktoplysninger, hvordan leveringsbetingelserne er osv. Forbrugerstyrelsen har lavet en glimrende guide til, hvordan man handler sikkert på internettet (<http://www.forbrug.dk/raad/renbesked/ehandel/>).

Naturligvis kan man være uheldig at varen ikke leveres, men så vil banken stort set altid dække ens tab. Et større problem er, hvis man efterfølgende har reklamationer. Her kan det være svært at få ordnet kameraet, specielt hvis internetbutikken ligger i udlandet. I visse tilfælde overtager kameraproducenten ansvaret direkte. Det bør man dog undersøge inden uheldet er ude.

7.4.3 Brugt

Den sidste mulighed er at købe brugt. Det har naturligvis den fordel, at man kan få tingene billigt. Til gengæld ligger der også en risiko i, at man ikke er dækket ind under den normale sælgergaranti, hvis der er problemer med det, man har købt.

Ofte er grunden til et kamera sælges, at der er kommet en nyere model på markedet. Så hvis man vil have den nyeste teknologi, skal man ikke købe brugt. Kan man klare med ”sidste års model” er der til gengæld mulighed for en god investering.

Udviklingen af meget af det andet udstyr (objektiver, flash osv.) går til gengæld ikke nær så hurtigt, så her kan der under alle omstændigheder være en god gevinst at hente ved at købe brugt.

Hvis man kender én, som har forstand på fotoudstyr, kan det være en fordel at tage vedkommende med. Han/hun kan checke udstyret og stille de ”rigtige” spørgsmål, så man er sikker på, hvad man får for sine penge.

8. Overførsel til computeren

Når billederne i kameraet er klar til at blive overført til computeren, er der generelt to måder at gøre det på: direkte fra kameraet til computeren ved hjælp af et kabel eller ved at benytte en kortlæser.

Fordelen ved kabelmetoden er, at kablet altid følger med ved køb af et kamera. Der er derved ikke nogen ekstraudgifter. Ulempen er, at det kan være lidt besværligt at rode med kablet bagved computeren. Samtidig tager det også ret lang tid at overføre billederne på den måde.

En nemmere metode er at bruge en kortlæser. En kortlæser er en boks, der altid er forbundet til computeren. Flere og flere computere er endda begyndt at komme med kortlæser indbygget, så man ikke behøver en ekstern boks.

Man sætter hukommelseskort i kortlæseren, hvorefter man kan overføre billederne til computeren på normal vis. Det er vigtigt at købe en kortlæser, der passer til den type hukommelseskort, man bruger. Alternativet er at købe en kortlæser, der kan tage alle de forskellige typer kort, der er på markedet. Den er godt nok lidt dyrere, men til gengæld er den også mere fremtidssikker.

Klik på annoncen

DANHOSTEL
COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?
DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

*Kabel**Kortlæser*

En sidste metode, der så småt er ved at vinde frem, er trådløs overførsel. Her behøver man ingen kabler. Til gengæld kræver det, at man har et trådløst netværk i sit hjem; noget som flere og flere får.

Ved køb af nyt kamera, følger der som regel et program med sammen med kablet, der specifikt kan bruges til at overføre billederne. Det er som regel nemt at bruge, men til gengæld skal det også installeres på alle computere, man ønsker at overføre sine billeder til.

En nemmere metode, der virker med alle kortlæsere og de fleste kabler, er at bruge computerens indbyggede overførselsguide.

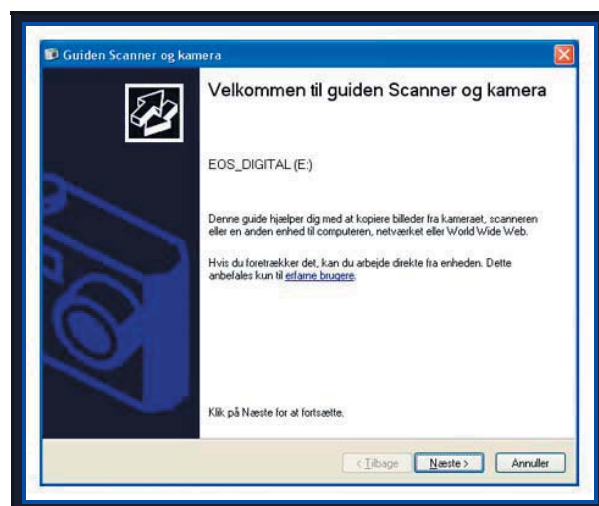
8.1 Overførsel ved hjælp af guide

Det første man gør, er at tilslutte kameraet eller kortlæseren til computeren. Dette sker normalt igennem det stik på computeren, der hedder USB-porten. Så hvis stikket ikke passer, er det fordi man forsøger at bruge den forkerte port. Bruger man kabelmetoden, skal man efterfølgende tænde kameraet.

Det første, man skal tage stilling til er, hvordan man vil overføre billederne (trin 1). Dette kan gøre ved hjælp af de tidligere nævnte medfølgende hjælpeprogrammer eller helt manuelt. Den nemmeste metode er dog at bruge computerens indbyggede guide til overførsel af billeder (trin 2).

Trin 1 – Vælg overførselsmetode

Trin 2 – Guiden starter

Efterfølgende skal man vælge hvilke billeder, man vil overføre (trin 3). Som standard er alle valgt, men ved at fjerne fluebenet i højre hjørne af billedet, er det muligt at fravælge et eller flere af dem. Det er også muligt at vende billedet.

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

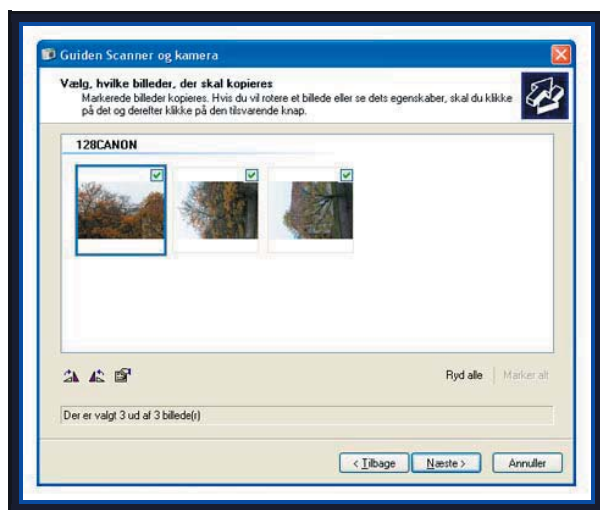
Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

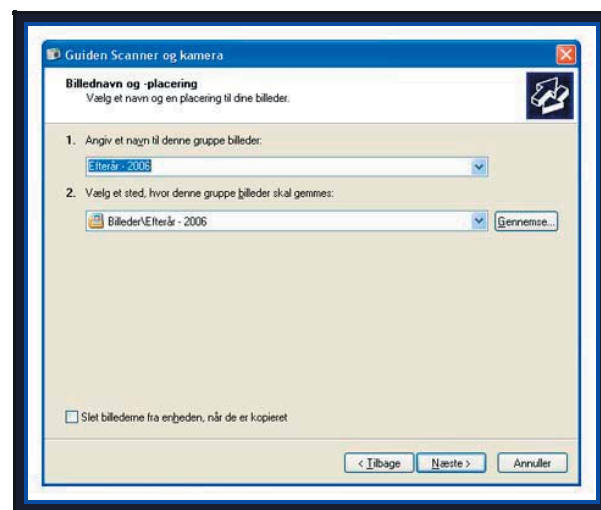
Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

Når de ønskede billeder er valgt, klikker man på ”Næste”, hvorefter man skal tage stilling til et navn til den mappe, hvor billederne skal gemmes, samt hvor på computeren de skal ligge (trin 4). Her er det fornuftigt at finde et godt system, således at det er nemt at lokalisere billederne.

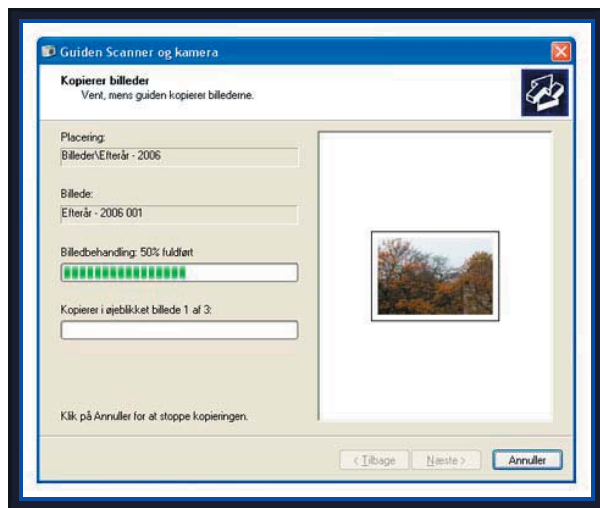

Trin 3 – Vælg de ønskede billeder

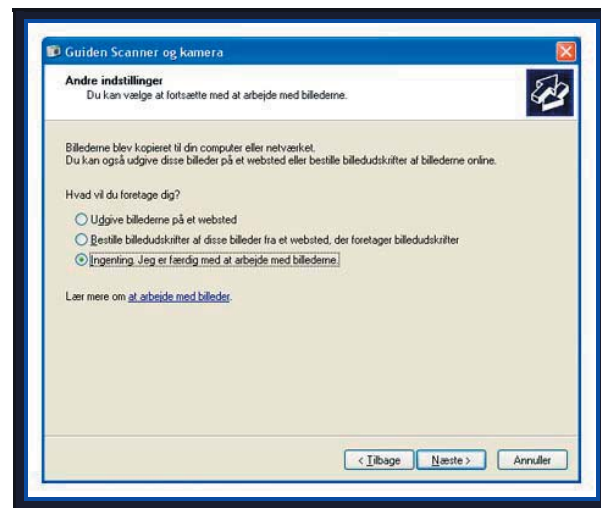

Trin 4 – Vælg den ønskede mappe

Derefter starter kopieringsprocessen (trin 5). Man kan hele tiden følge med i, hvor langt den er nået. Når kopiering er færdig, skal man beslutte, om man vil foretage sig yderligere ting som at lægge billederne ud på internettet eller få dem fremkaldt (trin 6). Normalt vil man ikke bruge disse indbyggede funktioner, så man vælger bare standardindstillingen ”Ingen ting” og trykker ”Næste”.

Trin 5 – Overførsel af billeder

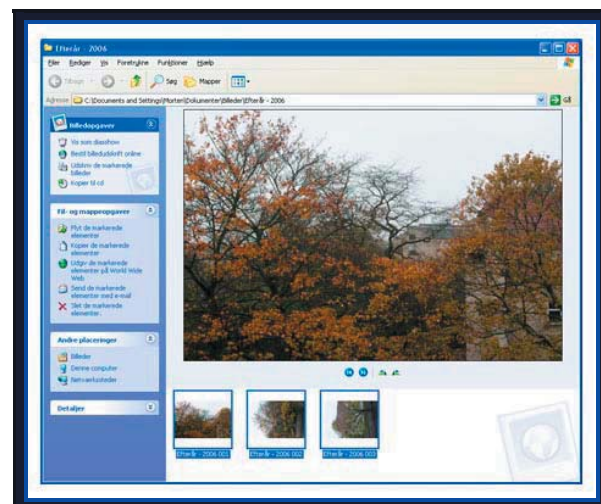
Trin 6 – Overførsel færdig

Nu er overførslen foretaget (trin 7). Man får at vide hvor mange billeder, der er blevet overført samt hvor på computeren, de ligger. Hvis man ikke ønsker at foretage sig yderligere, kan man trykke ”Udfør”. Det kan dog være

meget rart lige at checke billederne. Det gøres nemmest ved at trykke på den blå tekst med streg under, hvorved et nyt vindue med ens billeder åbnes (trin 8).

Trin 7 – Guiden er fuldført

Trin 8 – Visning af billederne

En lidt mere avanceret metode til overførsel af billeder er at bruge kablet eller kortlæseren som et ekstra drev. Når kablet eller læseren tilsluttes computeren, vil der automatisk blive oprettet et nyt drev. Dette drev fungerer præcis på samme måde som alle de andre på computeren (harddisk, cd-rom osv.). Derved har man mulighed for at kopiere billederne på præcis samme måde, som hvis det var ganske almindelige filer.

Klik på annoncen

9. Opbevaring

Der er et ordsprog indenfor computerverden, der lyder ”Rigtige mænd tager ikke sikkerhedskopi – de græder”. Selvom det desværre nok er rigtigt i mange tilfælde, er det meget dumt. Hvis computeren går i stykker eller bliver stjålet, forsvinder alle ens billeder; og derved også alle ens minder. Det første man bør gøre, efter man har overført billederne til computeren, er at brænde én cd-rom med dem på.

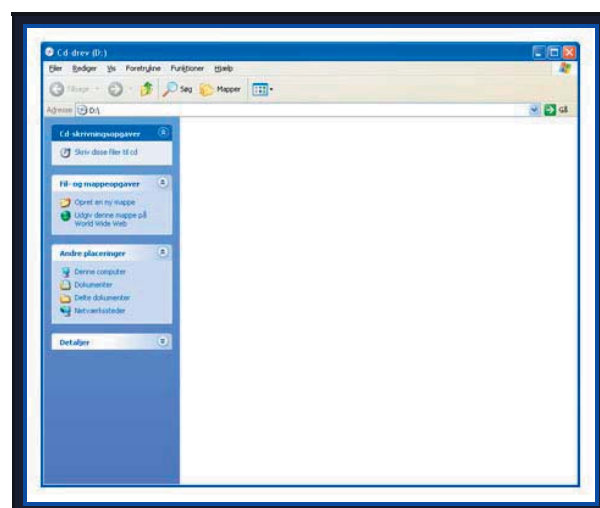
9.1 Brænding af cd-rom

Der findes specielle programmer til at brænde cd-rommer, men det nemmeste er endnu engang at bruge computerens indbyggede guide.

Når en ny, tom cd-rom sættes i computeren, vil en dialogboks normalt åbne for at spørge, hvad man ønsker at foretage sig (trin 1). Her vælges ”Åbn skrivbar cd-mappe” og trykkes ”OK”, hvilket åbner en cd-romdrevet (trin 2).

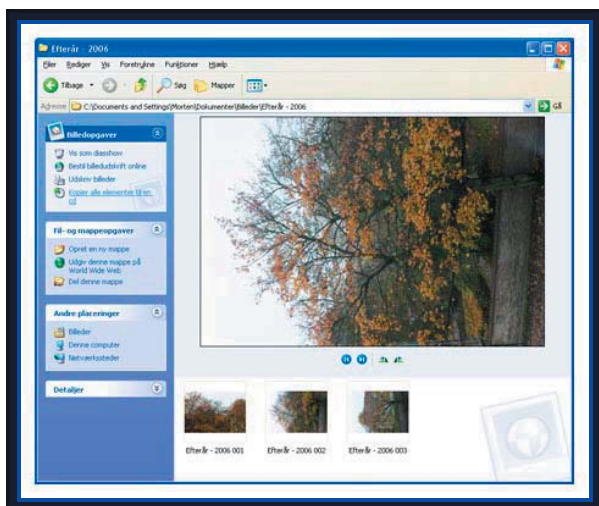
Trin 1 - Dialogboks

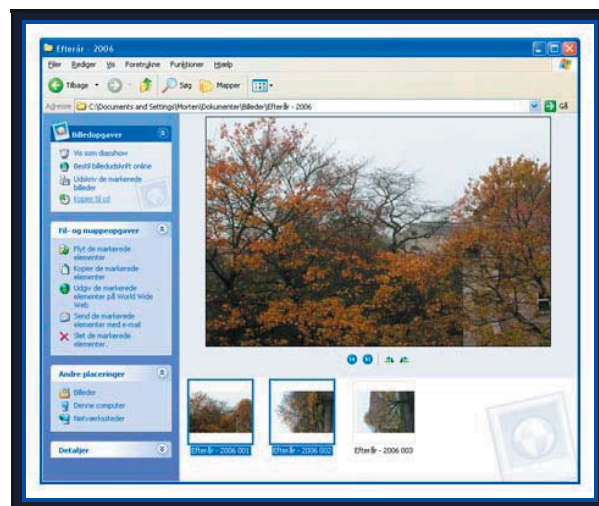
Trin 2 – cd-romdrevet åbnes

Efterfølgende skal man åbne den mappe, hvor ens billeder er blevet gemt ved overførslen fra kameraet. Hvis standardindstillingerne ikke er ændret, vil det normalt være i mappen ”Billeder”, der findes i mappen ”Dokumenter”.

Ønsker man at brænde alle sine billeder, vælges ”Kopier alle elementer til en cd” under ”Billedopgaver” i øverste, venstre hjørne (trin 3A). Vil man nøjes med at brænde nogle enkelte billeder, vælges disse ved at klikke på det første og efterfølgende holde ”CTRL”-tasten nede, mens man klikker på resten af dem, man vil have med. Derefter vælges ”Kopier til cd” samme sted (trin 3B).

Trin 3A – Brænding af alle billeder

Trin 3B – Brænding af nogle billeder

Så er det tid til at vende tilbage til cd-romdrevet, som man åbnede i starten. Nu skulle de billeder, man har valgt, gerne ligge klar til kopiering (trin 4). Valgte man at kopiere alle billeder, er der oprettet en mappe med samme navn, som den mappe, billederne er gemt i. Hvis man kun har valgt enkelte af billederne, ligger de der direkte.

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

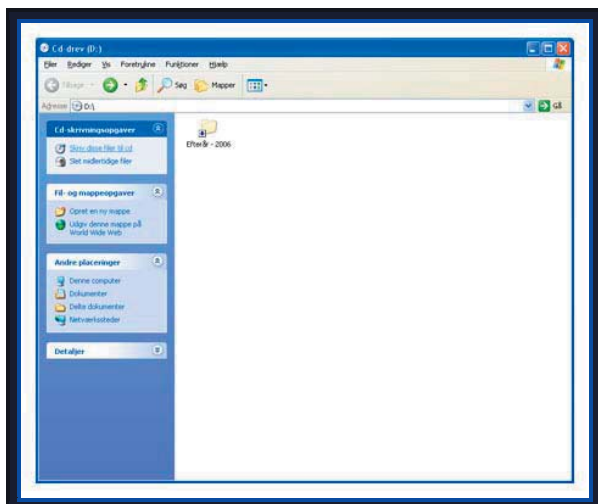

EDBpriser.dk

SPILpriser.dk

HIFIpriser.dk

DVDpriser.dk

For at starte brændingen, vælges "Skriv disse filer til cd" under "Cd-skrivningsopgaver" i øverste, venstre hjørne. Inden brændingen starter, vælges et passende navn til cd-rommen, hvorefter man trykker "Næste" (trin 5).

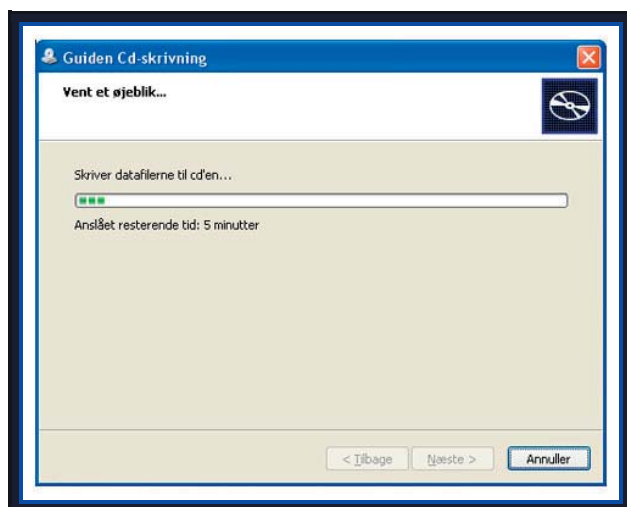

Trin 4 – Billeder klar til brænding

Trin 5 – Valg af navn til cd-rommen

Derefter går selve brændingen i gang (trin 6). Når brændingen er færdig, åbner cd-skuffen sig, og cd-rommen kan tages ud. Samtidig har man mulighed for at vælge at brænde billederne på en anden cd-rom. Hvis man ikke ønsker at foretage sig yderligere, trykker man på "Udfør".

Trin 6 – Brændingen foretages

Trin 7 – Guiden er fuldført

En sidste god ting er at sætte cd-rommen i igen og checke, at alle billederne er der, og at de alle sammen kan åbnes.

9.2 Organisering

Efterhånden som man får taget mange billeder, kan det være svært at holde styr på dem. Derfor kan man også lige så godt fra starten organisere dem på en fornuftig måde. Først og fremmest gælder det om at finde et system, der fungerer for én. Og så holde det.

Det væsentligste er at give sine mapper nogle fornuftige navne. Det hjælper ikke noget at kalde dem "Billeder", "Flere billeder" osv. Så hellere "Mormors fødselsdag – 2005" og "Berlin – 2006".

En anden god idé er at samle sammenlignelige billeder i undermappe. F.eks. kan man have en mappe kaldet "Rejser", hvor man samler "Berlin – 2006" og "Alanya – 2006". En anden mappe kan hedde "Fester", der måske igen underopdeles med "Nytår", "Fødselsdage" osv. Under "Fødselsdage" kan man igen underopdele i "Mormors fødselsdag – 2005" og "Peters 50 års fødselsdag". På den måde kan man indsnævre sin sortering mere og mere.

Selv med det bedste system, kan det efterhånden blive uoverskueligt at holde styr på sine billeder. I visse tilfælde har man måske også brug for at finde billeder på tværs af de forskellige mapper. I så fald har man brug for et arkivprogram.

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
 - ✱ fjernsupport
 - ✱ telefonsupport
 - ✱ reparation på værksted fra dag til dag
- Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris**

Telefon:

dag: **2812 0861** aften: **3255 0909**

www.pc-panik.dk

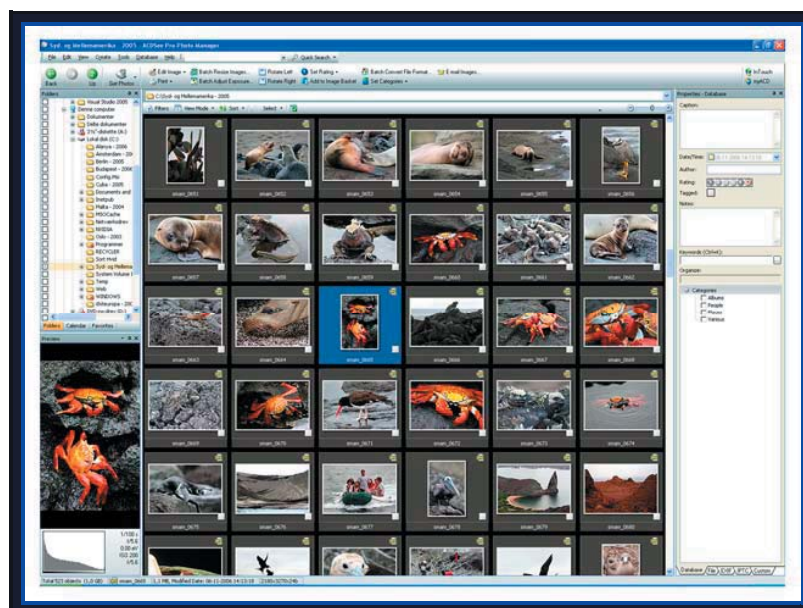
9.2.1 Arkivprogrammer

Der findes et hav af arkivprogrammer på markedet. Nogle koster mange penge, andre er gratis. I visse tilfælde følger der et program med ved køb af kamera. Det er umuligt at gennemgå alle programmerne, men det gør heller ikke så meget, for de fleste indeholder de samme funktioner.

Som minimum bør et godt arkiveringsprogram give en overskuelig oversigt over alle ens billeder i form af miniaturebilleder. Samtidig skal det foregå hurtigt selv ved store mængder billeder. Man skal kunne foretage sig simpel filhåndtering som at oprette mapper og slette, flytte og omdøbe filer, samt kunne udføre simple ændringer som at rotere eller ændre størrelsen på et billede. Endelig skal der være mulighed for at organisere det enkelte billede med f.eks. nøgleord og kategorier. På den måde kan man søge på tværs af alle billeder efter ferie billeder, billeder af Peter eller billeder taget om natten.

Hvilket program, der er bedst egnet, afhænger meget af ens opgaver, samt hvad man vil give for det. Hvis der følger et arkivprogram med ved køb af kameraet, kan man prøve det. Dækker det ens behov, er det fint. Hvis ikke, kan man begynde at se sig om på internettet efter andre muligheder. En anden mulighed er at kigge i de danske fotomagasin, hvor nye programmer løbende bliver anmeldt. Som oftest vil det være muligt at hente en gratis prøveversion, så man har mulighed for at teste programmet, inden man vælger at ofre penge på det.

Et program, jeg har fundet nyttigt, er ACDSee, der dækker alle mine behov (og lidt til). Det kan hentes i forskellige version på ACDSee's hjemmeside (www.acdsee.com). Der er mulighed for at hente en gratis prøveversion, men hvis man vil bruge det yderligere, koster det mellem 40 og 130 dollars, afhængig af hvor avanceret en version, man ønsker.

ACDSee

For dette relativt lille beløb får man i ACDSee et utal af muligheder. Ud over muligheden for at kategorisere sine billeder på alverdens måder (nøgleord, kategorier, dato, størrelse) er programmet også fyldt med andre, nyttige funktioner.

Man kan omdøbe eller ændre størrelsen på en hel samling fotos på én gang og foretage simpel billedbehandling. Hvis man vil fremvise sine billeder, kan man lave "lysbillede"-show inklusiv musik og overføre det til cd-rom eller e-mail. En anden mulighed er at printe billederne ud eller lave sider til internettet.

Er man er villig til at købe den dyreste version til 130 dollars, får man bl.a. mulighed for at arbejde med fotos gemt i RAW-formatet (se "4.3 Filformater" på side 26) uden at skulle konvertere dem til JPEG først. Desuden får man mere avancerede arkiverings-, print- og internet-funktioner samt udvidede mulighed for billedbehandling.

Klik på annoncen

DANHOSTEL
COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?
DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

10. Billedbehandling

Med det gamle, analoge kamera, var der som regel ikke mere at gøre ved billedet, når man først havde taget det. Havde man eget mørkekammer, kunne man foretage enkelte ændringer, men ellers måtte man bare håbe på, at billedet var godt fra starten.

Sådan er det ikke med det digitale billede. Når man har taget det og overført det til computeren, åbner der sig et utal af muligheder for at foretage ændringer af originalen.

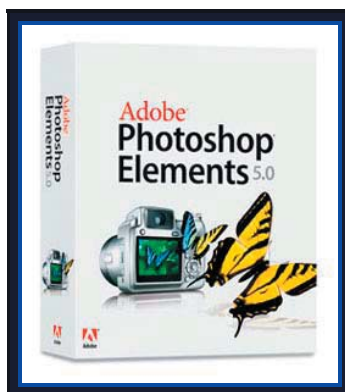
Inden man begynder at foretage sig nogen som helst rettelser, bør man gemme en kopi af det originale billede. Derved har man mulighed for at vende tilbage til udgangspunktet, hvis man får lavet nogle uheldige ændringer.

10.1 Billedbehandlingsprogrammer

På samme måde som med arkivprogrammer findes der også en utal af programmer til billedbehandling.

Det bedste er uden sammenligning ”Adobe Photoshop”, som stort set alle professionelle fotografer og billedbureauer bruger. Desværre koster det også i omegnen af 8.000 kroner, så med mindre man virkelig mener det med billedbehandling alvorligt, må man nok kigge sig om efter et andet program. Hvis man har lyst til at prøve Adobe Photoshop, kan man hente en gratis prøveversion på Adobes hjemmeside (www.adobe.dk).

Heldigvis findes der andre muligheder. Ønsker man kun at foretage simple operationer, er ACDSee som tidligere nævnt et glimrende valg. Men hvis man vil gå i dybden med billedbehandling, så er den bedste løsning sandsynligvis Photoshops lillebror ”Photoshop Elements”.

Adobe Photoshop Elements

Photoshop Elements kan mange af de samme ting som Photoshop. Kun de mere avancerede funktioner er fjernet. Til gengæld koster det ikke nær så meget. Prisen ligger på omkring 500 kroner, og hvis man kan nøjes med en ældre version, er det endnu billigere. Ofte følger det endda med, når man køber et kamera. Også her er der mulighed for at hente en gratis prøveversion på Adobes hjemmeside.

10.2 Eksempler på billedbehandling

Det er umuligt at gå i dybden med billedbehandling. Det vil kræve en hel bog for sig. I stedet vil jeg komme med nogle eksempler på mulighederne, så det er muligt at vurdere, om det er noget, man vil gå videre med.

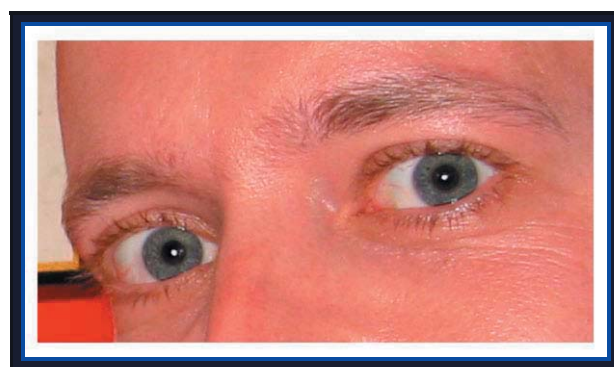
Alle eksemplerne tager udgangspunkt i programmet Adobe Photoshop Elements, men de kan også laves i de fleste andre billedbehandlingsprogrammer.

10.2.1 Røde øjne

Røde øjne er noget af det mest irriterende. Selvom man bruger flashens rødeøje-funktion, er det ikke altid muligt at undgå dem helt. Her er billedbehandlingsprogrammer guld værd. Et par enkelte klik og så er de fjernet.

Original

Uden røde øjne

I Photoshop Elements vælges rødeøje-funktionen (et ikon med et øje) til venstre. Derefter trækkes en firkant rund om øjet. Programmet genkender den røde pupil, og et øjeblik efter er den blevet normal sort. Mere skal der ikke til for at forbedre et foto tages med flash.

10.2.2 Beskæring

Et billede vil ofte vinde ved at blive beskåret i forhold til originalen, således at alt uvedkommende fjernes. Dette er meget enkelt at gøre i Photoshop Elements.

Original

Beskåret billede

Den funktion, der skal bruges, kaldes ikke overraskende ”beskæring” (eller ”crop” på engelsk). Den findes blandt ikonerne til venstre og forestiller to vinkler lagt ovenpå hinanden.

Hvis man er i tvivl, kan man altid holde musen henover ikonerne, således at deres navne vises.

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

10.2.3 Farvekorrektion

Selvom kameraet normalt er ret god til at bestemme farver, sker det at billedet er helt forkert. Her kommer billedbehandlingsprogrammernes mange farvekorrektionsmulighed til deres ret.

Original

Med farvekorrektion

Oftest er det nok at bruge programmets automatiske processer. Dette gøres ved at bruge ”smart fix”-funktionen, der normalt vil give et fint resultat. I visse tilfælde er det dog en fordel at kunne styre kontrast og farver selv, hvilket der naturligvis også er mulighed for.

10.2.4 Uønskede elementer

Nogle gange har man taget det perfekte billede; bortset fra et enkelt forstyrrende element. Heldigvis er det i mange tilfælde muligt at fjerne, uden at det kan ses på resultatet.

Original

Uønskede elementer fjernet

For at fjerne et element skal man bruge ”stempel”-funktionen, der ligeledes ligger blandt ikonerne til venstre. Ved at holde ”Alt”-tasten nede og klikke et sted i billedet, kan man vælge det område, der skal være ”stempel”. Derefter er det muligt at male med det valgte stempel et andet sted i billedet. Det gælder naturligvis om at finde et passende stempel-område at overmale det uønskede element med. I ovenstående tilfælde er en del af vandet valgt.

Denne form for billedbehandling er ikke så nem som de andre, men med lidt øvelse kan det lade sig gøre at fjerne de mest utrolige ting.

Som det fremgår af nedenstående eksempel, så kan funktionen også bruges til at dublere et element ved at klikke på originalen og efterfølgende male den på et andet sted.

Original

Dublerede flyvemaskiner

10.2.5 Alt det andet

Dette var kun en lille appetitvækker til, hvad man kan med et billedbehandlingsprogram. Mulighederne er næsten uendelige. Hvis billedet er uskarpt, kan det gøres skarpere, og er horisonten skæv, kan den rettes op. Man kan tilføje diverse filtre, så ens billede kommer til at ligne et maleri, eller man kan lave det om til et sort/hvid billede med bruntoner. Det er stort set kun fantasien, der sætter grænserne. Så hvis man har mod på det, er det bare med at komme i gang med at øve sig.

11. Digital fremvisning

Når det kommer til fremvisning af ens fotos, er der en del forskellige måder at vælge imellem. Naturligvis kan man lave sine digitale billeder om til traditionelle papirfotos, hvilken vil blive gennemgået i næste kapitel. Vil man i stedet beholde dem i den digitale version, er der også flere muligheder at vælge imellem.

11.1 TV

Mens billederne stadig ligger i kameraet, er det ofte muligt at vise dem på tv'et. Mange kameraer kommer med en "a/v"-udgang, så det kan forbindes til tv'et med et kabel. Derved kan man checke sine billeder, uden man behøver at have en computer i nærheden. Dette kan specielt være en fordel, når man er på ferie.

Efter at billederne er overført til computeren, kan man brænde en cd-rom i form af et diasshow, der kan vises i de fleste dvd-afspillere. Det giver mulighed for at fremvise ens billeder som var det gammeldags dias; men på et noget nemmere måde.

Det traditionelle tv giver ikke den bedste kvaliteten, da det ikke kan vise tilpas mange pixels. Ved overgangen til fladskærm er kvaliteten efterhånden så god, at det er et godt alternativ til computerskærmen.

Klik på annoncen

11.2 Digital fotoramme

En variant til tv'et er en digital fotoramme. Her lægges billederne ind, hvorefter de løbende skifter efter forudbestemte tidsintervaller. Alternativt kan man bladre manuelt og kigge billeder, næste som hvis man sad med en stak papirfotos.

Digital fotoramme

Desværre er de digitale fotorammer stadig ret dyre, men det er sandsynligvis kun et spørgsmål om tid, før de kommer ned i en pris, hvor de er til at betale.

11.3 Internettet

Ønsker man at hele verden skal se ens pletskud, er internettet den rigtige løsning. Det er ikke den nemmeste måde at lære at fremvise sine billeder på, men når man først har prøvet det et par gange, er det nu ikke så kompliceret.

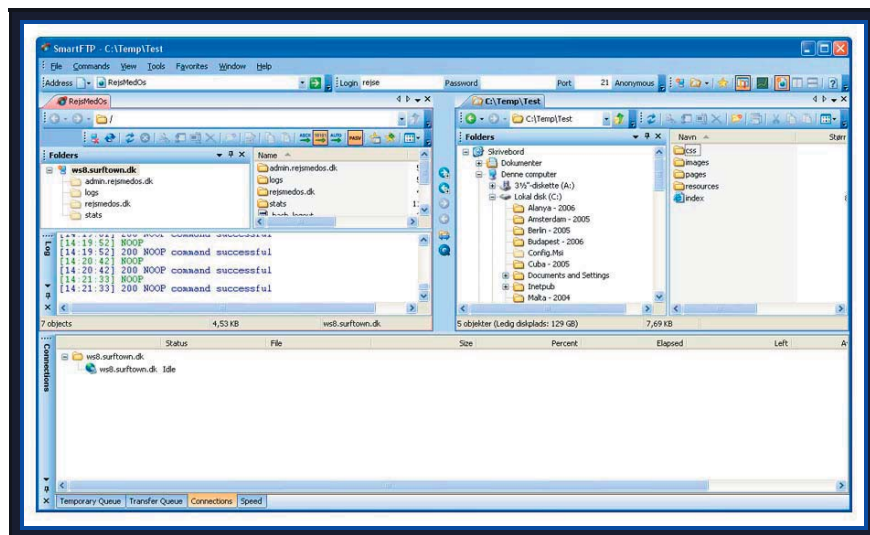
Generelt er der to muligheder. Man kan få sin egen hjemmeside, eller man kan lægge billederne op på en af de mange, gratis hjemmesider.

11.3.1 Egen hjemmeside

At lægge billederne op på ens egen hjemmeside er den mest besværlige måde; men også den mest tilfredsstillende. Det hjælper dog lidt, hvis man har en smule forstand på hjemmesider i forvejen. En god idé kan derfor være at læse nogle bøger om emnet, inden man kaster sig ud i det. Alternativt kan man måske alliere sig med én, som ved, hvordan man gør.

Inden man kan få vist sine billeder på hjemmesiden, skal de gøres klar, og der skal genereres den nødvendige computerkode. Heldigvis behøver man ikke være ekspert i det selv. Mange programmer giver mulighed for automatisk at lave fotoalbumet, så man ikke skal foretage sig noget tekniske selv. Et af de programmer er det tidligere nævnte "ACDSee".

Når billederne og koden er klar, skal den lægges op på hjemmesiden. Til det skal man bruge et såkaldt FTP-program. Også her er der mange forskellige muligheder, hvoraf en stor del af dem heldigvis er gratis. Et program, jeg har været glad for, er SmartFTP (www.smartftp.com), der findes i en gratis version til personligt brug.

SmartFTP

Klik på annoncen

HAR DU OGSÅ MISTET OVERBLIKKET?

VI SAMLER DE BEDSTE PRISER TIL DIG...

EDBpriser.dk
SPILpriser.dk
HIFIpriser.dk
DVDpriser.dk

Som eksempel vil jeg tage udgangspunkt i et internet-fotoalbum genereret med ACDSee og lagt op på hjemmesiden med SmartFTP. Andre programmer kan også sagtens bruges.

Det første man skal i ACDSee, er at finde mappen med de billeder, man ønsker at lægge op på sin hjemmeside. De markeres, hvorefter man vælger "Create HTML Album" under menupunktet "Create".

Herefter har man mulighed for at vælge albummets udseende, skrive overskrifter, vælge størrelse på miniature-billederne osv. Når det hele er klart, går ACDSee i gang med at generer den nødvendige computerkode. Hvis man ønsker det, kan man efterfølgende se, hvordan ens internetside vil komme til at se ud.

Næste skridt er at overføre alt koden og billederne til hjemmesiden. Til det skal man bruge FTP-programmet. For at kunne komme ind på hjemmesiden, skal man have et brugernavn og et kodeord. Begge dele får man fra det firma, som har ens hjemmeside liggende.

Brugernavn og kodeord testes ind, hvorefter man vælger "Connect". Med mindre der er fejl i ens brugernavn eller kodeord, får man adgang til katalogerne på ens hjemmeside. Det sidste man skal gøre er at markere alle de filer, ACDSee har genereret og trykke "upload".

Som regel vil man lægge billederne i en passende undermappe, hvortil man henviser fra forsiden af ens hjemmeside. På den måde er det muligt at have flere forskellige fotoalbums liggende samtidig.

Det kan godt virke en smule kompliceret. Og det er det også første gang. Efterfølgende er det samme procedure, så som ved så meget andet "så gør øvelse mester".

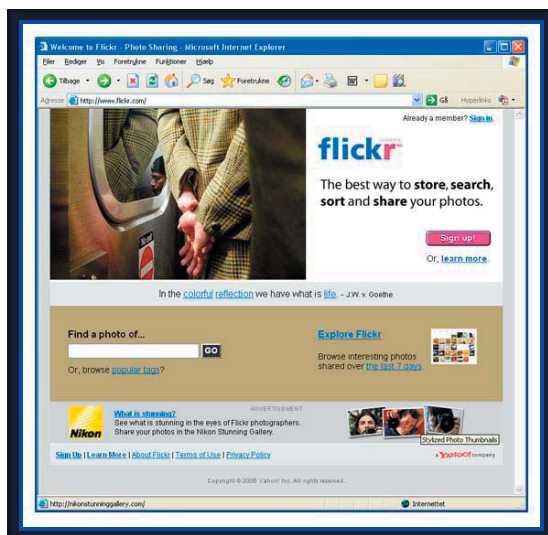
11.3.2 Gratis billedalbum

Efterhånden findes der mange gratis billedalbum på internettet. De er noget nemmere at bruge, men til gengæld kan man ikke skræddersy dem efter behov.

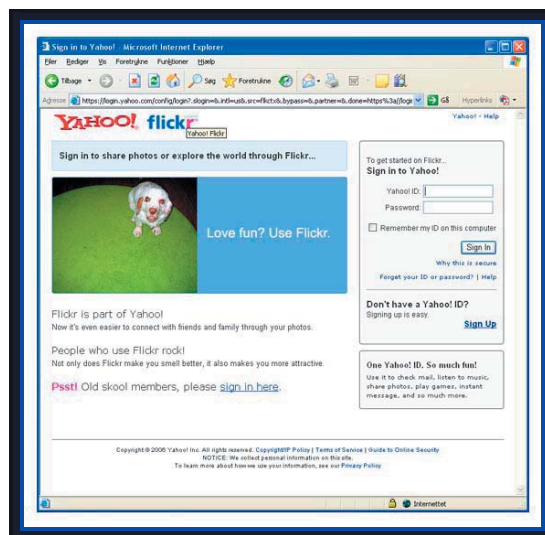
Det er umuligt at komme ind på brugen af alle de gratis billedalbum. Dertil er der simpelthen for mange. Heldigvis er de fleste meget brugervenlige, og de ligner hinanden til forveksling. For at illustrere brugen, har jeg taget udgangspunkt i det meget populære billedalbum med det umulige navn: "Flickr" (www.flickr.com).

Det er nemt at bruge, men alligevel indeholder det en masse avancerede muligheder i form af nøgleord, invitationer til andre om at se ens billeder osv.

Før man kan lægge sine billeder op, skal man oprette sig som bruger. Det gøres under "Sign Up" (trin 1). Hvis man har en Yahoo-konto i forvejen, kan man bruge den. Ellers klikker man igen på "Sign Up" (trin 2). Herefter udfylder man de nødvendige data. Til sidst skal man oprette en Flickr-konto.

Trin 1 – Flickr's forside

Trin 2 – Login

Efter denne noget besværlige oprettelsesprocedure, er man klar til at lægge sine billeder op på hjemmesiden (trin 3). Man trykker på knappen "Gennemse", hvorefter man får adgang til mapperne på ens computer.

PC Panik

Har din PC problemer?

Vi kan tilbyde:

- ✱ at løse problemerne på stedet
 - ✱ fjernsupport
 - ✱ telefonsupport
 - ✱ reparation på værksted fra dag til dag
- Alle opgaver kan løses til fast aftalt pris**

Telefon:

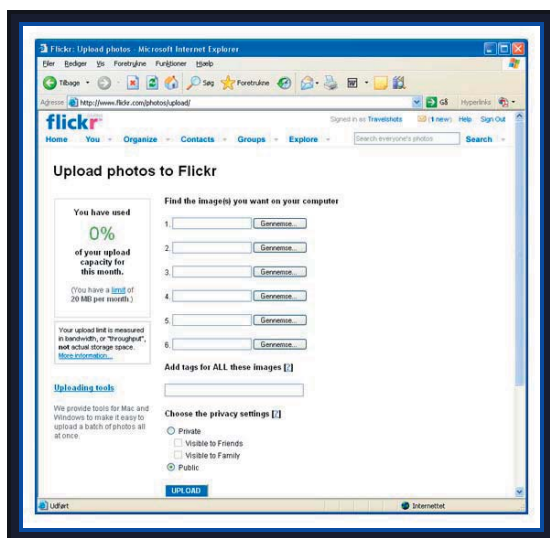
dag: 2812 0861 aften: 3255 0909

www.pc-panik.dk

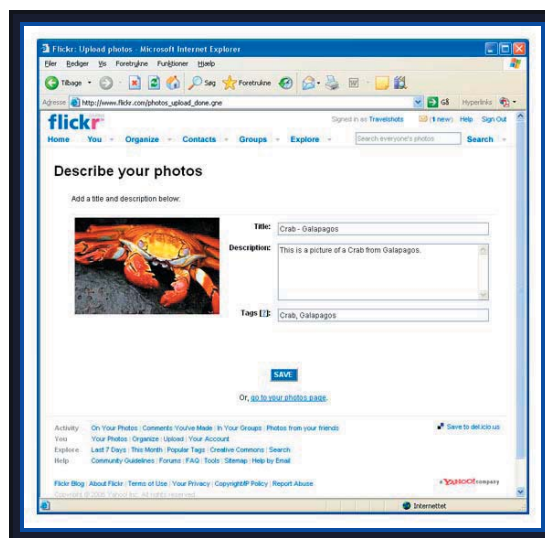
Klik på annoncen

Inden man trykker "Upload", skal man lige gøre sig nogle overvejelser omkring sit privatliv. Der er mulighed for at vælge, om billederne skal være private eller offentlige. Hvis man vælger, at de skal være offentlige, kan hele verden se dem. Det kan sikkert være fint i nogle tilfælde, mens andre billeder måske er af mere personlig karakter. I så fald er den en god idé at vælge privat. Det vil stadig være muligt for familie og venner at se dem.

Til sidste skal man udfylde diverse data som overskrift, beskrivelse og nøgleord (trin 4).

Trin 3 – Mulighed for at lægge billeder op

Trin 4 - Billeddata

Efterfølgende har man forskellige muligheder for at arbejde videre med sit fotoalbum. Hvis man har gjort sine billeder private, kan man f.eks. oprette grupper, som har mulighed for at se dem. Ligeledes kan man organisere billederne på mange forskellige måder.

12. Fra pixels til papir

Der er noget særligt ved at se sine billeder på tryk. Her er der to muligheder: at ”fremkalde” dem selv ved hjælp af en fotoprinter eller at få fotohandleren til at fremkalde dem.

Hvad enten man vælger den ene eller anden løsning, skal man være opmærksom på, at de farver der vises på skærmen ikke nødvendigvis er de samme, som dem der bliver printet. Dette skyldes, at ikke alle skærme er indstillet ens. Specielt hvis man efterbehandler sine billeder i et billedbehandlingsprogram, kan det være et problem. Løsningen er at lave et par prøvetryk, inden man sender flere hundrede billeder til printer eller fotohandleren. Der findes også specielle kalibreringsprogrammer til at indstille skærmen, men de er ikke altid helt nemme at bruge.

12.1 Fotoprint

Fordelen ved at printe selv er først og fremmest, at man kan få billederne, lige som man vil have dem. Hos fotohandleren ligger højde og bredde af billedet fast, og det passer ikke altid med kameraets størrelsesforhold.

Hvis man printer selv, har man samtidig mulighed for at kombinere sine billeder med tekst i form af f.eks. invitationer og foldere. En anden sjov mulighed er at printe på specielt papir, der er beregnet til at overføre billederne til T-shirts, kopper og lignende.

Klik på annoncen

DANHOSTEL
COPENHAGEN AMAGER

KOMMER GÆSTERNE LANGVEJS FRA?
DET ER NEMT OG BEKVEMT AT OVERNATTE PÅ DANHOSTEL COPENHAGEN AMAGER

Se muligheder og priser og book on-line på www.copenhagenyouthhostel.dk

Danhostel Copenhagen Amager
Vejlands Alle 200, 2300 København S
Telefon 32 52 29 08, www.copenhagenyouthhostel.dk

Kvaliteten af et fotoprint vil ikke helt kunne leve op til et professionelt print fra fotohandleren, men efterhånden giver fotoprintet rigtig gode resultater.

Holdbarheden af et fotoprint er normalt ikke lige så god som et rigtigt papirfoto. Problemet er ikke så stort, hvis det sidder i et album og kun bliver taget frem engang imellem. Men hvis det hænger i et røgfyldt lokale med direkte sollys, vil der ikke gå lang tid, før det begynder at falme. Heldigvis sker der hele tiden tekniske forbedringer, så fotoprintet kan klare mere og mere. Endelig er problemet jo heller ikke større, end man kan udskrive et nyt, hvis det gamle er ved at blive for grimt.

12.1.1 Printer og papir

For at få et ordentligt fotoprint skal man have en farveprinter, der er beregnet til også at kunne printe fotos. Normalt vil man vælge en inkjetprinter (også kaldet blækprinter), da den er i stand til at udskrive billeder i god kvalitet til en relativ lille pris.

Alternativet er en laserprinter. Den er specielt at foretrække ved store mængder print. Hvis man bruger specielt fotopapir, kommer kvaliteten ikke på højde med inkjetprinteren. Ved brug af almindeligt kopipapir er laserprinteren dog langt bedre. Samtidig er prisen pr. side væsentlig lavere. Farvelaserprintere er stadig ret dyre, men også her er priserne faldende.

De fleste printere udskriver i A4-format, men printere til at udskrive i A3-format er også ved at komme ned i pris. Generelt gælder det, at jo højere opløsning, jo bedre print. Opløsningen måles i dpi (se også side 26). Størstedelen af printerne udskriver med en hvid kant rundt om billedet, men flere og flere printere giver mulighed for at skrive helt til kanten af papiret som ved et normalt foto.

Man skal ikke undervurdere printhastigheden. Hvis printeren skriver alt for langsomt, vil den blive en belastning at skulle vente på. Utroligt nok kan der være meget stor forskel på, hvor lang tid ellers sammenlignelige printere er om at udskrive et billede.

Visse printere har mulighed for at udskrive direkte fra et hukommelseskort. Den nyeste teknologi "PictBridge" giver endda mulighed for at tilslutte kameraet direkte til printeren. Derved behøver man ikke først overføre billederne til computeren. Det er en god måde at lave et testprint på, men man har naturligvis ikke de samme muligheder for at foretage billedbehandling inden.

Lexmark Z615 printer

Canon i80 printer

Det er umuligt at fremhæve en printer frem for en anden, men som i så mange andre tilfælde gælder det, at pris og kvalitet i store træk følges ad. De helt billige printere skal man holde sig fra. De er simpelthen ikke pengene værd, hvis man vil have bare en rimelig kvalitet. Endnu engang kan det anbefales at kigge i de danske fotomagasin. En anden mulighed er computerblade, der ofte også anmelder printere.

Klik på annoncen

Få råd til en ekstra ferie hvert år!

Vil du spare penge og have råd til at leve livet? Basisbank er kåret til Danmarks billigste bank 3 år i træk af Penge & Privatøkonomi og kåret til banken med den bedste kundeservice 3 år i træk af Teleperformance A/S.

Få råd til livet

Ring eller skriv til os og få en snak om, hvad vi kan gøre for dig. Basisbank er udelukkende en internetbank. Det er nemt og enkelt at blive kunde. Du skal blot klikke dig ind på vores hjemmeside www.basisbank.dk og tilmelde dig som kunde, så klarer vi det praktiske.

Udover en god printer, skal man også have det rette papir. Hvis man ønsker et ordentligt print, kan almindeligt kopipapir ikke bruges. I stedet skal man vælge papir, der er beregnet til at printe fotos på. De enkelte printerfabrikanter producerer papir specielt til deres printermærke, men som regel er det ikke nødvendigt at holde sig til det (selv om fabrikanterne ofte siger noget andet). Det er dog en god idé at prøve sig frem, indtil man finder det mærke, der giver de bedste print. Dette kan variere meget fra printer til printer.

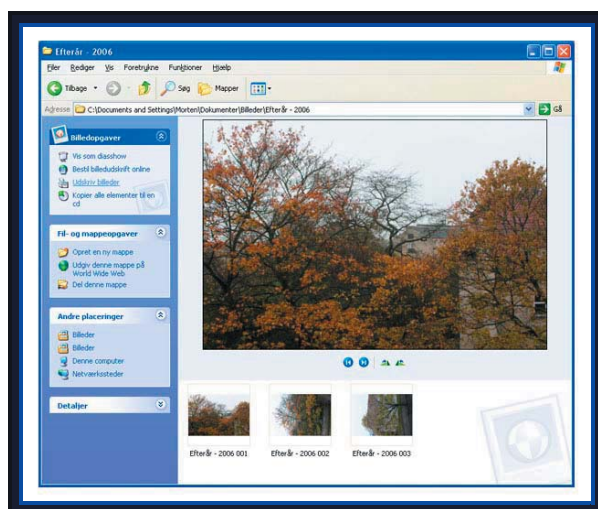
En absolut ikke ubetydelig udgift er blæk til printeren. Prisen varierer meget, men desværre er det ofte ret dyrt, da det som regel er her, printerfabrikanterne tjener deres penge. Hvis man har købt en af de billigste printere, overstiger prisen på nye blækpatroner i visse tilfælde prisen på printeren. Det er derfor også vigtigt at være opmærksom på, hvor mange sider en printer kan printe pr. blækpatron, samt hvor meget patronen koster.

En måde at holde udgifterne nede på er ved at vælge en printer med separate blækpatroner. Derved skal man ikke skifte alt blækket ud, bare fordi man er løbet tør for én farve. Desuden gælder der generelt, at jo flere blækpatroner en printer har, jo bedre print får man.

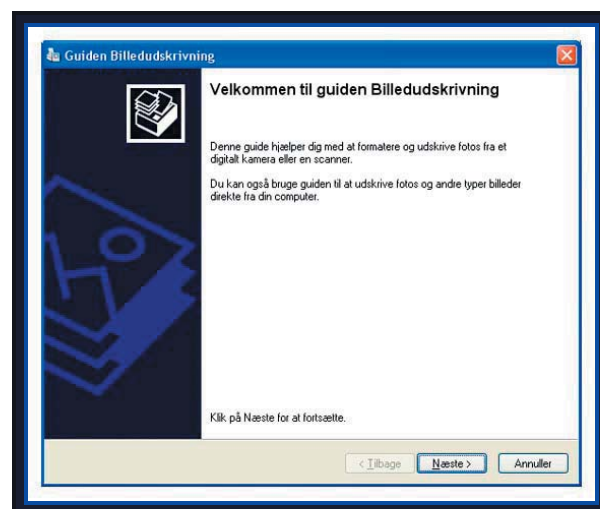
12.1.2 Udskrivning

De fleste billedprogrammer har udskriftsmuligheder. Men det er også muligt at udskrive direkte fra Windows.

Først skal man finde den mappe, hvor ens billeder ligger (trin 1). Under ”Billedopgaver” i venstre side vælger man ”Udskriv billeder” eller ”Udskriv de markerede billeder”; afhængigt af, om man har valgt alle eller kun nogle af billederne. Det åbner guiden til udskrivning af billeder (trin 2).

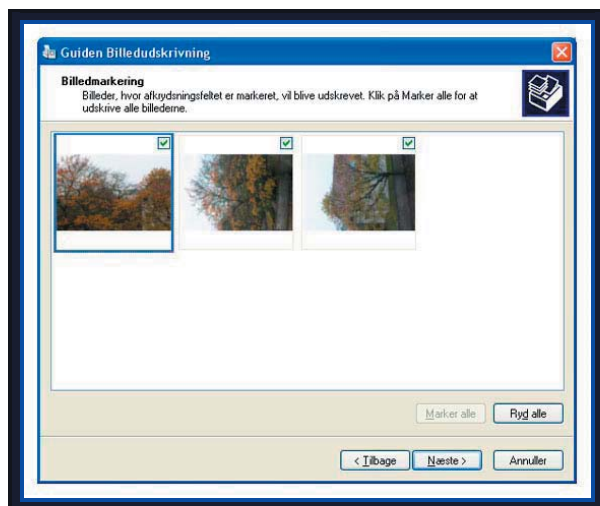

Trin 1 – Mappen med billeder

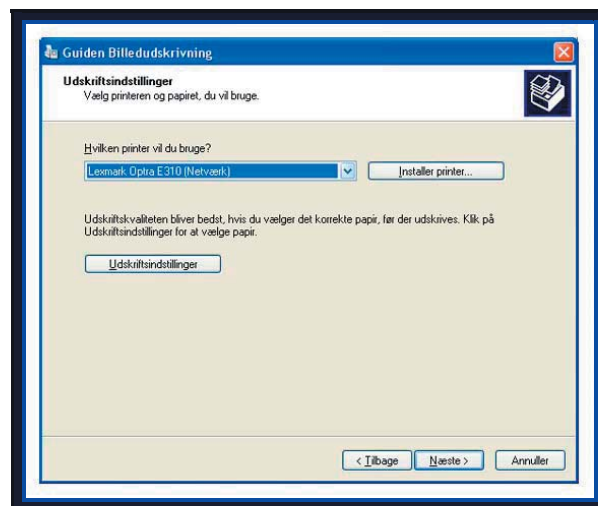

Trin 2 – Guiden starter

Næste trin er at vælge de billeder, der skal udskrives (trin 3). Som standard er alle billederne valgt, men man har mulighed for at fravælge et eller flere af dem. Efterfølgende skal man markere, hvilken printer billederne skal udskrives på (trin 4).

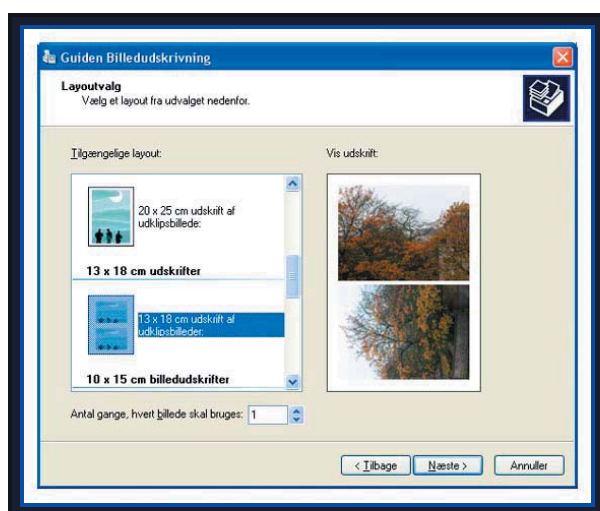

Trin 3 – Valg af billeder

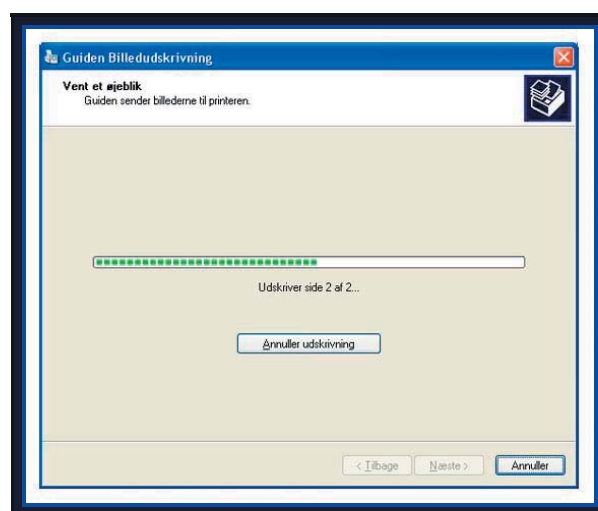

Trin 4 – Valg af printer

Det sidste, man skal gøre, er at vælge layout (trin 5). Afhængigt af hvor store man ønsker billederne samt hvilken printer man har, kan der være et eller flere billeder på hvert ark. Det optimale er naturligvis at udnytte alt pladsen på papiret. Derefter går udskrivningen i gang (trin 6).

Trin 5 – Valg af layout

Trin 6 – Udskrift

Hvis alt går vel, får man efter lidt ventetid et flot fotoprint.

12.2 Print fra fotohandleren

Den største fordel ved at få lavet sit print hos fotohandleren er holdbarheden. Det skyldes, at når man printer sine billeder selv, lægger blækket sig ovenpå papiret, hvilket gør det modtageligt for påvirkninger som røg, sollys osv. Ved et print fra fotohandleren ligger farvestofferne inde i papiret, og det er derfor ikke nær så modtageligt for ydre

påvirkninger. Derfor vil print fra fotohandleren alt andet lige holde væsentligt længere. Hvad angår kvaliteten af fotohandlerens print, så er de mindst lige så gode som ved brug af selv de bedste fotoprintere.

Ulempen ved fotohandlerens print er, at man er bundet af nogle foruddefinerede billedformater, der ikke altid passer med ens digitalkamera. Hvis billedformatet hedder 13x18 cm, mens ens kamera tager billeder i formatet 2x3 (svarende til 12x18 cm), har man to muligheder.

Man kan vælge, at billedet bliver beskåret, således at det passer til printets format. Det betyder i praksis, at noget af billedet ikke kommer med. I visse tilfælde er det fint nok, men man risikerer at vigtige dele af motivet i udkanten af billedet ikke er med. Specielt hvis man har beskåret sit foto meget præcist i et billedbehandlingsprogram, kan det være et problem.

En anden løsning er at få printet billedet uden at det beskæres. Da de to formater ikke passer sammen, vil der være et stykke af papiret, der ikke er billede på. Det skal efterfølgende skæres væk. Med dette valg har man fuld kontrol over printet. Til gengæld spilder man noget fotopapir.

Det sidste problem er, at der af rent tekniske grunde altid vil blive skåret knap en halv centimeter af originalbilledet hele vejen rundt. Hvis man ikke kan leve med det, er løsningen at få lavet en hvid kant rundt om billedet, hvilket faktisk kan give en god indramning af billedet.

Klik på annoncen

12.2.1 Hos fotohandleren

Ønsker man bare et sæt print af alle sine billeder, er det nemmest at tage hukommelseskortet ud af kameraet og med ind hos fotohandleren. Her er der ofte en maskine, hvor kortet skal sættes i, hvorefter man skal vælge det ønskede billedformat, hvilke billeder man vil have fremkaldt osv. Er man er i tvivl, kan man altid få fotohandleren til at hjælpe.

Kodak Fotokiosk

Indlæsning med kort

Indlæsning med cd

Vil man billedbehandle sine billeder først, gemmes de i stedet på en cd, som man kan tage med til fotohandleren. Derefter er proceduren den samme som med hukommelseskortet.

Det er efterhånden ret billigt at få standardprint af sine billeder, men for at det overhoved kan lade sig gøre, må man spare et sted. Det gøres ved, at alt foregår et hundrede procent automatisk på en stor "billedfabrik", hvor der bliver lavet tusindvis af billeder hver dag. Derfor bliver resultatet heller ikke altid det bedste.

Vil man ofre lidt mere, kan man få lavet sine fotos manuelt hos fotohandleren. Her overvåger en erfaren operatør billederne, og farver samt lysstyrke rettes efter behov. Som regel får man også printet på bedre papir.

Priserne varierer en del fra fotohandler til fotohandler, og det kan derfor godt betale sig at kigge sig lidt for. Nogle steder tages der et startgebyr uafhængigt af antallet af billeder. Endelig er det også vigtigt at finde et sted, man har tillid til.

12.2.2 På internettet

Gider man ikke bevæge sig ned til den lokale fotohandler, kan det hele også klares hjemme fra lænestolen i stuen. Man lægger sine billeder op hos den digitale fotohandler på internettet, hvorefter størrelse, beskæringstype osv. vælges. Betalingen klares via et betalingskort eller i nogle tilfælde med et girokort. Herefter vil billederne blive printet,

og nogle dage efter kommer de med posten. Alternativt kan man i visse tilfælde hente dem i en fysisk butik, hvis man ønsker at spare porto.

Hvis man vælger en digital fotohandler, er det om muligt endnu vigtigere med tillid. Hos den lokale fotohandler kan man checke billederne inden man forlader butikken. Den mulighed er der ikke på internettet. Derfor kan det være en god idé at få fremkaldt en mindre mængde billeder første gang for lige at checke kvaliteten. Endelig skal der også som minimum være en kontaktadresse og et telefonnummer på hjemmesiden, hvor man kan komme i kontakt med firmaet, hvis der er noget galt. Som ved den fysiske fotohandler varierer priserne meget, så det kan betale sig at surfe lidt rundt på nettet først.

Hvis man har en langsom internetforbindelse, er fremkaldelse via internettet måske ikke den bedste løsning. Skal kvaliteten af billederne være i top, kræver det store billedfiler. Det betyder, at det kan tage meget lang tid at sende dem til forhandleren; således at en evt. besparelse i både tid og penge ryger.

Klik på annoncen

HAR DU
OGSÅ MISTET
OVERBLIKKET?

VI SAMLER
DE BEDSTE
PRISER TIL DIG...

13. Brug det i praksis

Nu er du nået til vejs ende i denne bog. Ikke mere snak om megapixels, dpi, raw, blænde, vidvinkel, billedchip osv. Mit håb er, at du efter at have læst denne bog, har fået afmystificeret alle de tekniske begreber indenfor digital fotografering. Forhåbentlig har du fundet ud af, at de mange, avancerede udtryk i virkeligheden dækker over nogle ret simple ting.

Visse ting virker måske stadig lidt komplicerede, men jeg håber og tror på, at det giver bedre mening, efterhånden som du får kombineret det med det praktiske fotoarbejde.

Sidst men ikke mindst er det vigtigt at huske på, at viden om teknik og begreber bare er en ekstra mulighed til at tage nogle aktive valg i forbindelse med ens fotografering. Den største fremgang kan du ikke læse dig til. Den opnår du ved at bruge tingene i praksis.

Så når du nu har lagt bogen fra dig, så tag dit kamera, smid nogle friske batterier og nogle tomme hukommelseskort i det og gå så ud at fotografer. For det er trods alt selve fotograferingen, det i den sidste ende drejer sig om.